TABVLAE IN VSVM SCHOLARVM
EDITAE SVB CVRA IOHANNIS LIETZMANN

1

SPECIMINA CODICVM GRAECORVM VATICANORVM

COLLEGERVNT

PIVS FRANCHI DE' CAVALIERI
ET
IOHANNES LIETZMANN

EDITIO ITERATA ET AVCTA

BEROLINI ET LIPSIAE
APVD WALTER DE GRUYTER ET SOCIOS
1929

CONSPECTVS TABVLARVM

*Codicum, quos asterisco notavimus, mensuram veram tabula praebet.

1	Vat. gr. 1209, Biblia (B)	saec. IV
2	Vat. gr. 1288, Cassius Dio	saec. V
3	Borg. copt. 100, Evangeliarium graece et coptice	saec. V/VI
4	Vat. gr. 2125, Prophetae (Q)	c. a. 700
5	Vat. gr. 2200, Doctrina Patrum	saec. VIII/IX
6	Vat. gr. 1666, S. Gregorius Magnus graece	a. 800 (Romanus)
7	*Pal. gr. 44, Hesychius, comm. in Psalmos	a. 897 (Laconicus)
8	Vat. gr. 749, Catena in Iob	saec. IX
9	Vat. gr. 1, Plato	saec. IX/X
10	Vat. gr. 90, Lucianus	saec. IX/X
11	Vat. gr. 204, Mathematici	saec. IX/X
12	Vat. gr. 1660, Vitae Sanctorum	a. 916 (Constantinopolitanus)
13	Vat. gr. 354, Evangelia (S)	a. 949
14	*Vat. gr. 1591, Vitae Sanctorum	a. 964
15	Vat. gr. 2155, S. Iohannes Chrys. homiliae	a. 981 (Constantinopolitanus)
16	Reg. gr. 75, Euchologium	a. 983 (Calaber)
17	*Vat. gr. 2138, Evangeliarium	a. 991 (Capuanus)
18	Urb. gr. 20, S. Ioh. Chrys. homiliae	a. 992
19	Ottob. gr. 422, Homiliae	a. 1004 (Athous)
20	*Vat. gr. 1675, S. Gregorius Nazianzenus	a. 1018 (Constantinopolitanus)
21	Vat. gr. 1613, Menologium Basilii II	a. 976-1025 (Constantinopolitanus)
22	Vat. gr. 1650, Epistula s. Iudae	an. 1037 (Siculus)
23	Pal. gr. 259, S. Ioh. Chrys. homil.	a. 1054
24	Reg. gr. 18, S. Basilius M.	a. 1073
25	*Reg. gr. 41, Iohannes Climacus	a. 1092
26	*Vat. gr. 126, Thucydides cum scholiis	saec. XI
27	Vat. gr. 130, Diodorus	saec. XI
28	Vat. gr. 504, Dionysius Areop. cum scholiis	a. 1105
29	Pal. gr. 24, Nicetae comm. in s. Greg. Naz.	a. 1144
30	Pal. gr. 13, Basilica	a. 1167 (Cretensis)
31	*Ottob. gr. 344, Euchologium	a. 1177 (Hydruntinus)
32	Ottob. gr. 381, Evangelia et Epistulae	a. 1282
33	Vat. gr. 1431, Florilegium patristicum	saec. XII
34	*Vat. gr. 1694, Catena in Ecclesiasten	a. 1203
35	Vat. gr. 2281, Rotulus liturgiae s. Marci	a. 1209
36	*Reg. gr. 63, Menaeum	a. 1260
37	*Reg. gr. 31, Carmina byz. cum comment.	a. 1282 (ex Chalce insula)
38	Barb. gr. 541, Evangelia graece et latine	a. 1292 (Calaber)
39	Ottob. gr. 426, Clementis epitome	a. 1300 (Athous)
40	*Vat. gr. 256, Nicomachus Gerasenus	a. 1321
41	*Barb. gr. 164, Aristoteles cum comm.	a. 1294
42	Vat. gr. 840, Canones cum comm.	c. a. 1330 (in Russia exaratus)
43	Reg. gr. 57, Canones cum comm.	a. 1359
44	Ottob. gr. 381, notitia de terrae motu	a. 1389 (Chius)
45	*Vat. gr. 84, Libanius	a. 1425
46	*Vat. gr. 343, Psalterium neograece	a. 1450
47	*Pal. gr. 223, Euripides cum scholiis	a. 1495
48	*Vat. gr. 324, Iamblichus	a. 1536
49	Vat. gr. 302, Theod. Metochita	a. 1561
50	Ottob. gr. 25, Nili opera	a. 1565
51	*Urb. gr. 61, Theophrastus	saec. IX/X
52	*Vat. gr. 2369, Herodotus	saec. X
53	*Urb. gr. 105, Dionysius Halicarnassensis	saec. X
54	*Vat. gr. 1335, Xenophon	saec. X/XI
55	*Urb. gr. 102, Polybius	saec. X/XI
56	*Barb. gr. 70, Etymologicum Gudianum	saec. XI
57	*Vat. gr. 101, Demetrii Cydonii autographon	saec. XIV
58	*Vat. gr. 1353, S. Basilius manu Constantini Lascaris scriptus	a. 1462
59	*Vat. gr. 2223, Georgii Scholarii autographon	a. 1448
60	*Vat. gr. 1334, Aristoteles manu Theodori Gazae scriptus	saec. XV

PRAEFATIO

Latius in dies patescunt viae olim angustae et arduae, quibus ad fontes memoriae antiquae viris doctis accessus datur. Prodeunt catalogi accuratissime elaborati, crescit numerus hospitum apud bybliothecas peregrinantium: quin et ipsi codices solis almo lumine depicti bybliothecas relinquunt et montes ac maria transvolant, externa musea publica vel privatorum hominum visitaturi.

Quantum inde augmentum sumpserit palaeographiae Latinae studium, tot opera virorum eruditorum testantur, quorum fere principem LVDOVICVM TRAVBE inmatura morte praereptum lugemus.

Tanto incremento gradus non adaequasse palaeographiam Graecam nemo negabit: desunt enim bybliothecae illae monasteriorum celeberrimae, ubi longae series codicum inde a pristinis temporibus per tot saecula exaratorum usque ad nostrum aevum conservatae exstant, deest tota illa regionum et nationum varietas scribendi, etiam saeculorum diversitates non numquam difficillime perspiciuntur: accedit, quod in tanta messe pauci versantur operarii. Quorum numerum ut augeamus hunc libellum iuventuti academicae destinavimus, quo tirocinio nostro instructi iuvenes strenui ad maiora opera perlustranda procedant, in codicibus ipsis conferendis denique acrius operam et laborem consumant.

FRANCISCVS EHRLE S. I., vir inlustrissimus, bibliothecae Vaticanae praefectus, egregia qua est liberalitate petentibus nobis benigne permisit, ut scrinia Vaticana perlustraremus ad eligendos codices et quantum fieri posset aptissima exempla publici iuris faceremus: huic igitur viro nobiscum gratias agat, quicumque tabulas nostras hand inutiles esse censuerit. Deinde gratiam debemus IOHANNI MERCATI, viro cl., qui temporum et locorum indicia, quae in codicibus Vaticanis reppererat, in usum nostrum tradidit neque umquam operam et consilium adferre destitit. Elegimus igitur ex uberrima abundantia codicum quinquaginta exempla, quae ad artem palaeographicam discendam utilissima fore putavimus: quod si quis codices ecclesiasticos prae profanis inmerito praevalere existimet persuasum habeat quaesumus, rarissimos omnino esse codices profanos temporum notis instructos. Codicum aetatem et patriam num in ipsis tabulis indicaremus, diu nobiscum reputavimus, cum rationibus gravissimis id postulari non minus quam vetari videretur: tandem omittendas iudicavimus notas, quae tabulis impressae deleri nequeant, omissae facillime plumbo vel calamo adiciantur, ne magistro tentaminis, discipulo exercitii ansam praeriperemus.

ROMAE
PIVS FRANCHI DE' CAVALIERI

IENAE
IOHANNES LIETZMANN

PRAEFATIO SECUNDAE EDITIONIS

In hac nova editione perpauca mutavimus, ne insolita pro exemplis multo iam usu probatis proponeremus neve pretium libri praeter necessitatem augeremus. Accedit quod viri artis palaeographicae peritissimi PAULUS MAAS et WILHELM SCHUBART specimina nostra commentariis suis doctissimis illustraverunt, unde emolumentum haud mediocre studiosae iuventuti eventurum speramus. At tamen tabulis denuo imprimendis linearum numeros et titulos codicum patriam et aetatem exhibentes adiecimus, in tabulis 9 et 10 pro veteribus novas eorundem codicum paginas elegimus. In fine vero, ne solitus ordo turbaretur, subiunximus novam speciminum seriem (tab. 51—60) e codicibus profanis desumptam, ut desideriis virorum philologorum aliquo modo satis faceremus.

ROMAE
PIVS FRANCHI DE' CAVALIERI

BEROLINAE
IOHANNES LIETZMANN

1. Vat. gr. 1209, saec. IV, membr., mm. 270 circ. (formae quadratae), pag. 1536. Vetus et novum Testamentum (= cod. B). Pag. 426, cuius imaginem damus, continet III Reg. 14, 26—15, 16. In margine capitulatio antiqua ΡΟΖ ΡΟΗ et recentior ΜΒ ΜΓ. Codex integer phototypice editus est: Codices e Vaticanis selecti phototypice expressi iussu Pii P. P. X consilio et opera curatorum Bybliothecae Vaticanae IV 4 vol. 1889—1904; praefationem edet Ioh. Mercati. Interim vide Tischendorf Nov. Test. gr. ed. VIII maiorem t. III p. 358 sqq. Gregory Textkritik t. I p. 32 sqq. Nestle Einführung in das griechische Neue Testament[3] 67 sqq. HBSwete Introduction to the Old Testament in Greek 126 sqq. Pal. Soc. tab. 104. Codicem Alexandrinum (= A) integrum heliotypa imagine exprimendum curavit E. M. Thompson 1881—83, Novum Testamentum separatim edidit Kenyon (*in reduced photographic facsimile*) London 1909. Specimen exhibet Pal. Soc. 106. Codicis Sinaitici (= ℵ) specimina habes apud Tischendorf Bibliorum Codex Sinaiticus 1861—63. Pal. Soc. tab. 105. Wattenbach Specimina 6. Codicis Ephraemi Syri (= C) exempla praebent, praeter Tischendorf Cod. Ephr. rescriptus 1843—45, Omont anc. 3. Bibl. Nat. 2. Codicem Sarravianum (= G) integrum heliotypice edidit H. Omont inter Codices Graecos et Latinos Scatonis de Vries tom. I 1897: exempla praebet de Vries Album palaeogr. tab. 1—4. Omont anc. 2.

2. Vat. gr. 1288 (ol. Fulvii Ursini), saec. V, membr., nunc mm. 305—310 × 229—235 (olim formae prorsus quadratae), pag. 26. Cassii Dionis historiar. Romanar. lib. LXXIX. LXXX. Pagina 23, quam exhibemus, continet LXXIX 4, 4 — 6, 1 (ed. Boissevain III p. 458 sq.). Lemma inter laterculum 2 et 3: περι των ασελγιων αυτου. Imo marg. μετάφρασῃ (v. Codices e Vaticanis selecti phototypice expressi iussu Pii PP. X, vol. IX, Casii Dionis Cocceiani hist. Rom. lib. LXXIX. LXXX quae supersunt, pag. 7). Cf. Dioscuridis codicem Vindobonensem, quem integrum habes inter Codices Gr. et Lat. de Vries tom. X 1906, exempla apud de Vries, Album palaeogr. 5—8, Pal. Soc. 177.

3. Borg. copt. 109, 65 saec. V—VI, membr., mm. 24, 6—25 × 20, fol. 13 (= pag. 26). Evangeliorum fragmenta graece et copt. Fol. 21ᵛ, cuius imaginem damus, continet Ioh. 7, 32—39. Cf. 'Die Wiener Genesis' ed. v. Hartel et Wickhoff (= Jahrb. d. Samml. d. allerh. Kaiserh. XV. XVI) Wien 1895. Specimen praebet Pal. Soc. 178.

4. Vat. gr. 2125, c. an. 700, membr., mm. 295 × 179, pag. 832. Prophetae (codex Marchalianus, Q). Quam damus pagina 489 continet Ier. 42, 11—19; in margine variae lectiones et notae hexaplares, quas exhibet apparatus criticus editionis H. B. Swete The Old Testament in Greek t. 3, Cambridge. Codex integer phototypice editus exstat: Prophetarum codex Graecus Vaticanus 2125 . . . heliotypice editus curante I. Cozza-Luzi. Accedit commentatio critica Ant. Ceriani. Romae 1890. Cf. New Pal. Soc. 48 (epistulam paschalem Aegyptiacam a. 672) et W. Schubart Papyri Graecae Berol. (= Tabulae in usum schol. II 1911) Tab. 50 (epist. pasch. Aeg. an. 713 vel 719 vel 724). Cf. H. Lietzmann in Neutest. Studien, Georg Heinrici dargebracht 1914 p. 64 sq.

5. Vat. gr. 2200 (Columnensis 39), saec. VIII—IX, chart., mm. 264×150, fol. III, pag. 492. Doctrina Patrum. Fol. 278ᵛ. 279ʳ, quorum imagines phototypas vulgamus, continent 25, 4—7 (ed. Diekamp pag. 182, 3—183, 11). Alia huius codicis tabula Pal. Soc. ser. II 126, cf. Pal. Soc. I 107. Tabulam lectu difficillimam hic transscribimus integram:

f. 278ᵛ καθάπερ ὁ καινολόγοσ νενομικεν. τισ ἡ ἀπο|κληρωσισ μονουσ ανουσ μετεχειν του σώ|ματοσ αυτου και του αιματοσ. και μη και δαίμονασ | ειγε κατα τὸν ἀπαιδευτον εκεινον και οπερ του||των σταυρουται· ἀλλ' οὐ δαιμονεσ ακουσον|ται λαβετε φαγετε και λαβετε πιετε· οὐδε | αυτὸσ ὁ σηρ το οἰκειον καταλυσει προσταγμα | τοῖσ μαθηταῖσ ειρηκὼσ μη δοτε τὸ ἅγιον τοῖσ | κυσιν, μηδε βαλητε τουσ μαργαριτασ ὑμῶν || εμπροσθεν τῶν χοίρων· μηποτε καταπα|τησωσιν αυτοὺσ τοῖσ ποσιν αυτῶν· και στρα|φέντεσ ρηξωσιν υμᾶσ· ὥσπερ και ὁ αποστολοσ | γραφει· οὐ θελω δε υμᾶσ κοινωνοὺς τῶν | δαιμονίων γενεσθαι· οὐ δυνασθε ποτηριον || κυ πίνειν και ποτηριον δαιμονιων· οὐ δυ|νασθε τραπεζησ κυ μετεχειν. και τραπέζης | δαιμονιων· ουτωσ ἀδυνατον δαιμονασ | ποτηριον κυ πινειν ἢ τραπεζησ κυ μετε|χειν· και μετολ{ι}α· αλλα και ὠριγε||νησ μη βουλεται χσ ὁ κσ ημῶν και τον θανατον | και τον εχοντα το κρατοσ τουτου καταργησεσθαι | διαβολον αθανατον ημῖν το κατ αυτου φυ|λάττων ἐν ουνοισ τροπαιον· οὐχ εις το μη | ὂν φερων τα σωματα. ἀλλα τον θανατον || και την φθορὰν εισ τὸ μη ὂν μετα την τῶν | σωματων ἀναστασιν ἀναλυειν παρασκευ|αζων· ὅθεν και δικαίωσ πανηγυριζομεν | θανατου και φθορᾶσ λυτρουμενοι· || fol. 279ʳ + quat. num. ιθ, contextus pergit: και μεθ ετερα· | οὐδε τῆσ μακαρίασ αννησ την αἴτησιν | κακιζομεν σπέρμα λαβεῖν ἱκετευουσησ | ἀνδροσ· οὐ γαρ παιδοποιΐασ ερῶσα ψυχην || εν ουνωι διαιτωμενην προσα(corr. ο)μαρτειν ηυ|χετο, ἵνα τῆσ οἰκειασ επιθυμιασ πληρου|μενην ἴδη την δυναμιν· οὐδε μωυσησ τοῖσ ιυιοισ ιηλ ἐπευχομενοσ και λεγων κσ ὁ | θσ υμῶν επληθυνεν ὑμᾶσ, και ἰδου εστε || σημερον ὡσεὶ τα αστρα του ουνου τῶι πλ|ηθει· κσ ὁ θσ τῶν πρων ὑμῶν προσθειη | ὑμιν ὡσ εστε χιλιοπλασιωσ και ευλογησαι | υμασ καθότι ελαλησεν. τοσαύτασ ψυ|χὰσ αμαρτανειν ηβουλετο. ἵνα χιλιοπλά||σιοι γενωνται· ΙΩ ΤΟΥ ΧΡΥCOCTOMOY EIC TO ΚΑΤΑ ΙΩ ΥΠΟΜΝΗΜΑ EIC TO ἼΔΕ ὙΓΙΗC ΓΕΓΟΝΑC ΜΗ|ΚΕΤΙ ΑΜΑΡΤΑΝΕ, ΙΝΑ ΜΗ ΧΕΙΡΟΝ ΤΙ COI ΓΕΝΗΤΑΙ: ~ | ιδε υγιησ γεγονασ μηκετι αμάρτανε ἵνα | μη χειρον τι σοι γένηται· τι τοινυν· πρωτον || μεν. ὅτι εξ αμαρτιῶν ετεχθη τὸ νοσημα | δευτερον δε ὅτι πιστὸσ ὁ τησ γεεν(add. ν)ησ λογοσ | και τὸ μακραν ειναι και απειρον την τιμωριαν. | που γαρ νῦν εισιν οι λεγοντεσ ὅτι εν ωραι μιᾶι | εφονευσα και ἐν βραχειαι καιροῦ ροπῆι || εμοιχευσα και αθανατα κολαζομαι. ἰδοὺ | γαρ και ουτοσ οὐκ εν τοσουτοισ ημαρτεν ετε|σιν, ἐν οἷσ και εκολαζετο· ολοκληρον γαρ βιον | ανου ἀναλωσεν ἐν τῶι μηκει τῆσ τιμω|ριασ. οὐδε γαρ ἐν χρονωι τα αμαρτηματα || κρινεται αλλ' ἐν αυτῆι τηι φυσει τῶν πε|πλημμελημένων.

6. Vat. gr. 1666, an. 800, membr., mm. 310×220, fol. 185. S. Gregorii Magni dialogorum versio graeca. Fol. 146ᵛ, cuius imaginem habes, continet lib. IV cap. 12 finem et initium cap. 13, scil. usque ad verba τῷ ὄντι παρὰ (Migne, Patr. lat. 77, 339 A 14 — C 13). Fol. 185ᵛ legitur subscriptio: + ἐτελειώθη δὲ ἡ βίβλος | αὕτη μηνὶ ἀπριλίω, || ἰνδ(ικτιῶνος) α. ἔτους ,στη: (edd. Hagiographi Bolland., Catal. codd. hagiogr. gr. Bibl. Vat. pag. 155). Romae exaratus videtur hic liber Gregorianus. Aliam eiusdem codicis tabulam praebet Pal. Soc. ser. II 81.

7. Pal. gr. 44, an. 897 (in Laconia Monembasiae exaratus?), membr., mm. 213×170, fol. 245 Psalterium cum Hesychii commentario. Fol. 46ᵛ, quod phototypice exprimendum curavimus, continet ps. 34, 17—24 n. 36—50 (ed. Migne sub nomine erroneo Athanasii Patr. gr. 27, 780), vide quae docuit Jo. Mercati Studi e Testi 5, 145 sqq. et Faulhaber Hesychii Hieros. interpr. Isaiae p. XVI sqq. In fol. 245ᵛ exstat subscriptio + ὡς ἰδὼ τοῖς πλέουσιν εὔδιος λιμήν | οὕτως καὶ τοις γραφουσιν ὁ ὕστατος | στίχος. || ἐγράφη οὖν ἡ παροῦσα δέλτος τοῦ | ἑρμηνευτοῦ ψαλτήρος δια χειρὸς | λέωντος ταβουλαρίου μονοβα|σίας (sic!) μη(νὶ) αὐγούστω. κη. ἡμέ(ρα) β. ινδ(ικτιῶνος) | ἔτους ,ς υ ε. || ὁ ἀναγινώσκων εὔχου μοι δια τὸν κ(ύριο)ν | ὅπως λυτρωθῶ τοῦ πυρος τῆς γεαίννης (ed. Stevenson sen., Codd. Palat. gr. pag. 23. Vogel-Gardthausen p. 262). Alia huius codicis exempla praebet New Pal. Soc. 129. Cf. Vitelli-Paoli XXXIII sq. scr. Nicolaus presb. Laconicus.

8. Vat. gr. 749, saec. IX, membr., mm. 375 × 280, ff. II. 250. Catena in Iob (cf. Karo-Lietzmann, Catenar. graecar. catal. pag. 322). Quam subicimus pagina (f. 52ᵛ p. I) continet 5, 5. Fragmentorum lemmata (e. g. Διδύμου, καὶ μετ' ὀλίγα al.) minio exarata. Similia invenies inter codices Parisinos Omont anc. 8—20bis, Bibl. Nat. 5—6. Vitelli-Paoli XVII. Wattenbach Specimina 9. 10. Pal. Soc. ser. II 4. 26.

9. Vat. gr. 1, saec. IX—X, membr., mm. 364 × 255, fol. I. 191 (190. 191. rec. et vac.). Platonis opera. Quod exhibemus fol. 48ʳ continet libri V de legibus pag. 742D—743D. In margine scholia duo 1) τέλος τῶν διορθωθέντων ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου λέοντος (de quo vide Fr. Fuchs Die höheren Schulen von Kpel im Mittelalter, Byzant. Archiv 8 p. 18 ss: alterum eiusdem nominis commemorat Krumbacher Gesch. d. Byz. Litt.² p. 722 sq.: uterque IX saeculo vixit). 2) est nota variae lectionis: τοῦ πατριάρχου τὸ βιβλίον οὐκ ἀγαθὸς ἀπορθῶ: unde apparet codicem Constantinopoli quondam fuisse adservatum. Cf. H. Rabe in Rhein. Museum 63, 235 sqq. In mg. inferiore lemmata. Similis est scriptura Parisini 451 Clementis Alexandrini (scr. a. 914 Omont dat. 2); conferendi praeterea Paris. suppl. gr. 384 Anthologiae (Omont anc. 33ᵇ) et quodam modo Paris. 1853 Aristotelis (Omont anc. 30). Veteres Platonis codices habes apud Wattenbach-v. Velsen 3 (Oxoniensem Bodl. Clarke 39 a. 896, quem totum edidit W. Allen apud Sijthoff t. III/IV 1898 sq., specimina exhibet de Vries Album Palaeographicum t. 9—12, Pal. Soc. 81) et Omont anc. 28 (Paris 1807 s. IX).

10. Vat. gr. 90, saec. IX—X, membr., mm. 320 × 226, fol. IX. 353 (+ 176ᵃ⁻ᵇ). Luciani Samosat. opera cum scholiis. Fol. 69ᵛ cuius imaginem superior pars tabulae exhibet, continet somni sive galli initium cum scholiis (Rabe schol. in Luc. p. 85ss.). Pars inferior praebet e fol. 305ᵛ Hermotimi finem et subscriptionem Alexandri ep. Nicaeensis et Jacobi metrop. Larissensis (cf. Rothstein Quaest. Luc. p. 59; Nilén Luc. I p. 49*, Rabe l. c. p. III). Cf. Pal. Soc. II 27 (Lucian. s. X).

11. Vat. gr. 204, saec. IX—X, membr., mm. 345×251, fol. III. 206. Theodosii, Autolyci, Euclidis, Hypsiclis, Eutocii, Marini opera. Pagina quam exhibemus (fol. 77ᵛ) continet Euclidis Phaenom. extrema verba et initium Theodosii opusculi de habitationibus (graece nondum editi). Conferas codicem Oxoniensem Euclidis (a. 888 scriptum, Wattenbach-v. Velsen 2, Pal. Soc. 65. 66) qui simili modo apicibus parcit: item Laur. 28, 18 s. IX apud Vitelli-Paoli XLVI (Pappi comm. in Ptolemaei syntaxim) et Chirurgorum cod. Laur. 74, 7 s. X apud Wattenbach-v. Velsen 42: vide praeterea tabulam nostram 5. Exscribimus scholia tria inferiora propter compendia:

1) ὁ γαρ απο τησ Ε̄ οικησεωσ | εκπιπτων ορίζων τῶι ἀπο | του κεντρου τησ γησ ορίζοντι ὁ αυτοσ εστιν | δια το σημειου ταξιν εχειν || την γην προσ τον κόσμον καὶ δια του|το ου διαφερει διὸ οὐκ ειπεν | περι του απο τησ Ε̄ οικήσεωσ | ορίζοντοσ εκπίπτοντοσ | ἀλλα περι του περι τὴν ΓΔ̄ : |

2) του δε περι την ΓΔ̄ κυκλου αποδει|χθεντοσ ορίζοντοσ καὶ ορθου | προσ τον ορίζοντα. φανερον γί||νεται δια τὸ Δ̄ του εν τῶι περι||κινουμενησ σφαίρασ:

3) πρωτον οτι ὁ πόλοσ του ορίζοντοσ επι πασησ οικήσεωσ επι του μεσημβρινου εστι δια το εαν δύο κύκλοι εφάπτωνται | αλληλων ωσ ο ορίζων και ὁ αει φανεροσ ὁ. [?] δια την του ενοσ πόλου καὶ τησ σφαιρασ μεγιστοσ κύκλοσ γραφόμενοσ ηλιακος [?] επειδὴ δε ο ορίζων μεγιστοσ εστιν | δια τὸ ς̄ ζωδια ὑπερ γησ αποτεμνειν (καὶ additum m. 1) ς υπο γην η δε εκ του πολου του μεγιστου τεταρτημοριαια εστιν τεταρτημοριαι|αι αρα εισιν αἱ απο του πόλου περιφερειαι επι τον οριζοντα ουκοῦν αἱ γωνίαι αι προσ τῶι κεντρωι του παντοσ επ αυτων βαινουσαι ορθαι εισιν || και εαν επιζευξωμεν ευθεια εσται καὶ προσορθασ τη δια των πολων ὥστε πασα προσ τῶ οριζοντι ουσα ορθη εν τῶι ορίζοντι εστι καὶ διαμετροσ του | ορίζοντοσ δια γαρ τοῦ κεντρου εστι του ορίζοντοσ εικότωσ οὖν προσορθασ αγων τῆι δια των πολων απο του κεντρου τησ γησ τον περι εκείνην γρα|φομενον κυκλον οριζοντα λεγει. επειδη δὲ τα τεταρτημορια τα απο του πολου εωσ του ἴσημερηνου διηκει· εικότωσ ὁ ἴσημερινὸσ [?] | ὁρίζων εστιν εαν οὖν αξων υποτεθη πολον εχων εικότωσ ἴσημερινὸσ ορίζων * * * * γίνεται:

12. Vat. gr. 1660 (olim Cryptoferratensis 20), an. 916 in monasterio τῶν Στουδίου exarat., membr., mm. 322 × 195, fol. 408. Vitae Sanctorum. Fol. 187r, quod damus, continet vitam s. Eutychii patriarchae Cpolitani a verbis τοῦ δόξαν ταῖς ἁπάντων ad verba ὁμοπόρευτον καὶ συναθλή|σαν (Migne, Patr. gr. 86, II, 2384 C — 2385 A). Fol. 408r subscriptio: τετέλεσται ἡ παροῦσα | βίβλος, μηνὶ μαρτίω | κα ἰνδ. δ ἔτους κόσμου | ,ϛυκδ' γραφεῖσα διὰ χει|ρὸς ἰωάννου ταπεινοῦ | καὶ ἐλαχίστου μοναχοῦ | ἐπι ανατολίου τοῦ ὁσι|ωτάτου ἡγουμένου | τῶν στουδίου: ∾ (edd. Hagiographi Bolland., Codd. hagiograph. gr. Bibl. Vat. pag. 153. Vogel-Gardthausen pag. 199 sq. perperam legit ,ϛυκ'). Aliam huius codicis tabulam exhibet Pal. Soc. ser. II 82. Cf. Vitelli-Paoli XIX (Aristoteles saec. X). Pal. Soc. 129 (Aristotelis cod. Ambr. s. X).

13. Vat. gr. 354, an. 949; membr., mm. 360 × 220, fol. IV. 235 (235 ex cod. lat.). Evangelia per anni tempora legenda (cod. S). Fol. 30r, cuius imaginem damus, continet Matth. 8, 1—10. In margine dextro Clem. Alex. fragmentum quod ed. Jo. Mercati, Studi e testi 12, 1904, pag. 3 (cf. Stählin, Clem. Al. opp. III, Leipzig 1909, pag. 199). Columna sinistra in margine praebet numeros canonum Eusebii: $\frac{\Xi\Gamma}{B}$ = Matth. 8, 1—4 est sectio ξγ' Matthaei, cuius similes indicat canon β', $\frac{\Xi\Delta}{\Gamma}$ (i. e. sectio ξδ', cuius similes exhibet canon γ') est pericopa Matth. 8, 5—13, quae recitatur κυ(ριακῇ) δ' = dominica quarta post Pentecosten. Quae praecedit sectio Matth. 8, 1—4 est pars ultima lectionis sabbato hebdomadis tertiae post Pentecosten destinatae (Matth. 7, 24 — 8, 4), cuius finis per $\overset{o}{T}$ = τέλος in margine indicatur (vide Gregory Textkritik I p. 348 sq.). Numeri ϛ' et ζ' revocant legentes ad titulos in summa pagina propositos ϛ' περὶ τοῦ λεπροῦ (Matth. 8, 1—4) et ζ' περὶ τοῦ ἑκατοντάρχου (Matth. 8, 5—13): habes κεφάλαια illa usitatissima, de quibus vide v. Soden, Schriften des N. T. I 405 sqq. Canones Eusebianos commode exhibet Nov. Test. Latine Eberhardi Nestle 1906. De 'neumis' interlinearibus cantoris in usum adiectis vide Paléographie musicale, Solesmes 1899 sqq. Sittard, Compendium d. Gesch. d. Kirchenmusik 1881. Fol. 234v subscriptio ἐγράφει ἡ τιμία δέλτος | αὕτη διὰ χειρὸς ἐμοῦ μιχα|ὴλ μο(να)χ(οῦ) ἁμαρτω(λοῦ)· μη(νὶ) μαρτ(ίω) α | ἡμέρα ε· ὥρ(α) ϛ. | ἔτους ,ϛυνζ· ἰνδ(ικτιῶνος) ζ (ed. Gregory, Proll. in NT, Lipsiae 1894, pag. 390; Vogel-Gardthausen pag. 322). Eiusdem codicis exempla exhibet New Palaeogr. Soc. 105. Conferendae praeterea tabulae Parisinae Omont anc. 15. 17. 20bis. Vitelli-Paoli VII. Pal. Soc. 154 (Evangeliarium a. 980) 26—27 (Evang. a. 995) ser. II 7 (Evang. s. X).

14. Vat. gr. 1591 (olim Cryptoferratensis 40), an. 964, membr., mm. 220 × 165, fol. 216. Vitae sanctorum. Quod exhibemus fol. 51r continet fragmentum vitae s. Pancratii Tauromen. typis nondum vulgatae (v. Bibliotheca hagiographica Graeca ed. 2 pag. 196). Fol. 216v subscriptio + συν θ(ε)ῶ τέρμα πυ|κτίδος γραφὲν διὰ | χειρὸς βασιλείου μο(να)χ(οῦ) ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτ(ωλοῦ) | μηνὴ δεκεμβρίω. κδ'. | ἡμέρα σα(ββάτω) ὥρ(α) ϛ ∗ ἰνδ. η'. | ἔτ(ους) ,ϛυογ' ∗ (σελήνης) κύ(κλω) ιγ (edd. Hagiographi Bolland., Codd. hagiograph. gr. Bibl. Vat. pag. 132. Vogel-Gardthausen pag. 56). Cf. Omont dat. 1 (Martyria a. 890) et anc. 29 (Demosthenem s. X). Vitelli-Paoli I (Ioh. Chrys. a. 943).

15. Vat. gr. 2155, an. 981 in mon. Abramitarum (Cpoli) exarat., membr., mm. 304 × 235, fol. 354. S. Iohannis Chrysostomi opera. Quam damus pagina (fol. 3r quaternionis κη') continet hom. 27 in ep. I ad Cor. a verbis ἐσθί|ῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ad verba ἁμαρτημάτων; ἀλλ' ὅ|μως (ed. Montfaucon t. 10 p. 247 B—E = Migne. Patr. gr. 61, 230, 29—60). In fol. extremo verso exstat subscriptio: ἐτελειώθη ἡ παροῦ|σα βίβλος. μηνὶ ἀπρι|λίω ινδ. θ. ἔτους απο | κτίσεως κόσμου, ϛυ|πθ· ἐπὶ ἐπιφανίου (μοναχοῦ). | τοῦ εὐλαβεστάτου ἡγου|μένου μονῆς τῶν ἀ|βραμιτῶν· γραφεῖσα | διὰ χειρὸς διονυσίου | μοναχοῦ. + (cf. Vogel-Gardthausen pag. 110). Cf. Wattenbach - v. Velsen 10. (Catenam in Psalterium a. 1000). Pal. Soc. 41 (Cat. in Psalt. a. 961).

16. Regin. gr. 75, c. a. 983 (?) in Calabria (*Malvito* prope Cosentiam) descriptus, membr., mm. 194 × 145, fol. I. 101. Euchologii fragmentum. Quae damus fol. 48v. 49r continent lectiones recitandas diebus V et VI hebdomadis magnae: Gen. 10, 32 — 11, 9; Prov. 13, 19 — 14, 6; Esa. 29,

13—14. Fol. 101r subscriptio + μνήσθ(ητι) κ(ύρι)ε τῶ σῶ | δούλω: συμεῶν | ἐλαχίστω πρεσβυ|τέρω: ἀμήν + || ἔγραφη εἰς το μαλβιτο | εχ (= εις το?) χωρι της ἁγίας | παρασκευης: καὶ πα|ρακαλῶ καὶ δεομαι | τοὺς παντ(ας) εὔχεσθαι | ὑπερ ἐμοῦ του εὐτε|λοῦς τον ὑπερ πάντ(ας) | αμαρτωλ(όν). ἵνα το|χω ελεον ἐν τη ἡμέρα | τῆς ἀνταποδώσεως (ed. Stevenson sen. Codd. Regin. gr. pag. 61; cf. Vogel-Gardthausen pag. 409). Fol. praevio verso + ἔτ(ους) ,ς̄ φ̄ ς̄ ...: Καταβαίνει ὁ φραγκος εἰς καλαβρία(ν) καὶ | συνκρουει των σαρακι(νῶν) καὶ κατασφαζει λαο(ν) πολύν· | καὶ στρέφεται ὁ φράγκος ἐπι ἰταλίας καὶ ο ἴσμαήλ ἐπι σικε(λίας) | μ(ηνὶ) ἰουνιω ἰνδ(ικτιῶνος) ι̅ α̅ (ed Stevenson pag. 60).

· **17.** Vat. gr. 2138 (olim Cryptensis A. 15), an. 991 Capuae exarat., membr., mm. 259 × 182, fol. I. 91. Evangeliarium. Quod edimus fol. 29v continet Ioh. 19, 10—16; Matth. 27, 3—5. Titulus εὐαγγέλιον ε′ praefixus est pericopae Matth. 27, 3—32, quae inter duodecim 'evangelia passionis' quintum locum obtinet (Gregory Textkritik I p. 363). Fol. 91r τετελείωται σὺν θ(ε)ῶ τὸ | ἐκλογάδην τ(οῦ) εὐαγγελίου | τούτου. διὰ χειρὸς κυριακοῦ | πρεσβυτέρου. τλήμωνος | τ(οῦ) καλογήρου: ἐν ἔτει | ,ςφθ: ἰν-δικτίωνος δ̅: | μηνὶ ἰουνίω. εἰς τ. ιβ̅: || ἀπὸ δὲ τῆς ἐνανθρωπήσεως | τοῦ κ(υρίο)υ ἡμῶν ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ. ἔτη ἐν|νακόσια, ἐνενήκοντα ἕν: | ,ϡϙα. Fol. 52r κυριακὸς (μοναχὸς) πρεσβύτερο(ς). | ἐν ἄστεω καπούης ἔγραψεν. (Vogel-Gardthausen pag. 238.) Eiusdem codicis tabulam habet Pal. Soc. ser. II 87. Cf. Vitelli-Paoli XXXIII—XXXV, XLIII (Greg. Naz. s. X).

18. Urb. gr. 20, an. 992, membr., mm. 321 × 229, fol. I. 362. S. Iohannis Chrysostomi in Matth. homiliae. Fol. 210v, cuius imaginem exhibemus, continet finem homiliae 24 (al. 25) et hom. 25 (al. 26) initium (ed. Montf. 7, 306 = Migne Patr. gr. 57, 328, 3 — 327, 21 a. i.). Fol. 361v (rec. suppl.) legitur librarii nota ex antiqua membrana, quae interiit, descripta: ἐγράφη ἡ παροῦσα βίβλος | διὰ χειρὸς γρηγορίου (μοναχοῦ) | ἁμαρτωλοῦ· μη(νὶ) αὐγούστω | ιβ̅. ἰνδ. ε. ἔτους ,ςφ′: ∾ (ed. Stornaiolo, Codd. Urb. gr. pag. 29. Vogel-Gardthausen pag. 94).

19. Ottob. gr. 422, an. 1004 in monte Atho descriptus, membr., mm. 369 × 295, fol. 412. Homiliae et vitae sanctorum. Pagina 300r, quam damus, continet fragmentum Passionis ss. Mennae, Hermogenis et Eugraphi nondum editae (= Bibl. hag. gr.[2] n. 1270). Fol. 412v subscriptio + ἐγράφη ἡ παροῦ(σα) βίβλος χειρὶ | θεοφά(νους) ταπ(εινοῦ) μο(να)χ(οῦ)· καὶ ἐπλη|ρώθ(η) μ(ηνὶ) αὐγ(ούστω) ἰνδ. β: | ἔτ. ,ςφιβ: (edd. Feron-Battaglini, Codd. Ottob. gr. pag. 235 s. Vogel-Gardthausen pag. 145). Eiusdem scribae documenta exhibent Sabas Spec. palaeogr. cod. graec. Mosqu. 1863 tab. 8, Amphilochi descr. paléogr. des manuscr. Mosc. 1879 tab. 1 II (e Mosqu. 75 = 76 Matth. = 62 Vlad. a. 1006), Amphilochi 2 V (e Mosqu. 162/163 = 380 Vl. a. 1022), Amphilochi 2 VI (e Mosqu. 15/15 = 381 a. 1023), Omont dat. 13 (e Paris. 529 a. 1020). Similia exhibent e. g. Omont dat. 9. 15b anc. 32. Vitelli-Paoli VIII. Wattenbach Specimina 18. Pal. Soc. 52 (Cat. in Psalm. a. 967).

20. Vat. gr. 1675, an. 1018 in monasterio τῶν Στουδίου Cpoli descriptus, membr., mm. 328 × 235, fol. III. 341. S. Gregorii Nazianzeni opera. Quod edimus fol. 119r exhibet initium or. contra Arianos et in seipsum usque ad verba πολεμούντων ἡμῖν βαρβάρων. οὓς (ed. Bened. 1, 603—604 B = Migne, Patr. gr. 36, 216 B 11). Fol. 333v ἐδωρήθη ἡ βί|βλος αὕτη τῆι εὐ|αγεστάτηι μονῆι τ(οῦ) | ἁγίου ἰωάννου | τοῦ προφήτου | προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, τῶν στουδίου. | παρὰ νικολάου πριμικηρίου καὶ ἄρχοντος (haec in. et quae sequitur, in rasura) | τοῦ χρυσοχείου ἐπὶ νικολάου τοῦ εὐλα|βεστάτου μοναχοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου | τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης μονῆς· μηνὶ μαρτίω | ἰνδικτιῶνος πρώτης· ἔτους ἀπὸ κτί|σεως κό|σμου ἑξακισ|χιλιοστοῦ πεν|τακοσιοστοῦ εἰ|κοστοῦ ἕκτου.

21. Vat. gr. 1613, ante an. 1025, ut vid., Cpoli exarat., membr., mm. 364 × 284, pag. XV. 433. Menologium Basilii II (976—1025). Pagina 1, quam exhibemus, continet Indictionis Principium (Migne, Patr. gr. 117, 21). In marg. nomen legitur artificis qui imaginem textui praefixam pinxit: τοῦ ζωγράφου |

παντολέοντος: (Codex integer editus est cum praefatione Pii Franchi de' Cavalieri: Codices e Vaticanis selecti phototypice expressi iussu Pii PP. X, vol. VIII, Il Menologio di Basilio II). Aliud eiusdem codicis exemplum invenies in New Pal. Soc. 4.

22. Vat. gr. 1650 (olim Cryptoferratensis), an. 1037 in Sicilia exarat., membr., mm. 346 × 270, fol. I. 187. N. Testamentum, s. Ioh. Chrysostomi hom. in Act. Apost. Fol. 31r, cuius imaginem edimus, continet S. Iudae ep. inde a v. 3. Numeri β' γ' δ' in margine adscripti signant initia capitum, quorum tituli in summo et imo margine leguntur: ἐν ᾧ περὶ μελλούσης αὐτῶν κολάσεως καθ' ὁμοίωσιν τῶν πάλαι ἁμαρτημάτων τε καὶ πονηριῶν est pars posterior tituli primi quae spectat ad v. 5—10. β' Ταλανισμὸς αὐτῶν ἐπὶ τῇ πλάνῃ καὶ δυσεβείᾳ (sic) καὶ ἀσελγίᾳ καὶ βλασφημίᾳ καὶ ἐπιπλάστου ὑποκρίσεως τῇ εἰς ἀπάτην δοροδοκίᾳ ad v. 11—16. γ' περὶ ἀσφαλείας αὐτῶν ἐπὶ τῇ πίστει συμπαθείας τε καὶ φειδοῦς εἰς τὸν πλησίον ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐν ἁγιασμῷ ad v. 17—23. capituli δ' v. 24—25 titulus deest. Praeterea notae ad v. 9 Μωϋσέως ἀποκρύφου et v. 14 Ἐνὼχ ἀποκρύφου adscriptae Euthalii sunt (v. Soden Schriften des N. T. 1, 460. 672). Fol. 186r legitur, post alia quae referre supersedemus, ἐγράφη αὕτη ἡ | δέλτος διὰ χειρὸς θεοδώρου | κληρικοῦ σικελιώτου κατ ἐ|πιτροπὴν νικολάου ἐπισκόπου | κτήτορος ταύτης. ἐν ἔτει ἀπὸ | κτίσεως κόσμου ἔτ. ,ςφμε ινδ. ε | κύ(κλω) (σελήνης) ϑ κύ(κλω) (ἡλίου) κα κ(αὶ) ἐπληρώθ(η) μη(νὶ) | ἰαννουαρίω εἰς τὸν αὐτὸν ⳨ | ἡμέ(ρα) (πρώτη) ὥρα γ (cf. Scholz, Biblisch-kritische Reise pag. 99—100. Vogel-Gardthausen pag. 140).

23. Pal. gr. 259, an. 1054 (in regione Gordyena Armeniorum exaratus?), membr., mm. 278 × 225, fol. I. 207. S. Ioh. Chrysostomi hom. in exitum Quadragesimae et in Genesim. Quod damus fol. 236v continet in Genes. hom. 25 a verbis οὐδὲ αἴσθησιν συγχωρεῖ ad verba ὄψεως οὐκ ἂν ἐξέστη (ed. Montfaucon 4, 239 A—C = Migne, Patr. gr. 53, 226, 3—32). Quaternionis numerum λα' addidit manus posterior. Fol. 297v subscriptio ἐτελειώθ(η) σὺν θ(ε)ῷ. ἡ θεία | δέλτος αὕτη. διὰ χειρὸς | νικηφό(ρου) πρεσβυτ(έρου) τοῦ χρ(υ)σοῦ. | ἐκ προστάξεως καὶ μισθα|ποδοσίας τοῦ δούλου τοῦ | θ(εο)ῦ θεοφά(νους) πρωτοπρ(εσβυτέρου). καὶ κων(σ)τ(αντίνου) | πρ(εσβυτέρου) καὶ σκευοφύλα(κος) καὶ τ(ῶν) λοιπ(ῶν) | ἱερέων· καὶ προσετέθ(η) ἐν τῇ ὑ|π' αὐτοὺς ἁγιωτ(ά)τ(η) καθολικῇ (καὶ) ἀπο(στολικῇ) ἐκ|κλ(ησία) τοῦ χ γορ (ω δ) · εἴτις ἐπ' ὀνό|ματι μὲν τοῦ ἀρχαγγέ(λου) μιχ(αὴ)λ | ἵδρυται. τιμᾶται δὲ καὶ προσκυ|νεῖται εἰς τὸ τῆς ὑπερεν|δόξου δεσποίνης ἡμῶ(ν) θ(εοτό)κου | ὄνομα. καὶ τοῦ ἐν βασιλεῦσιν | πρώτου καὶ μ(ε)γ(άλου) κων(σ)τ(αντίνου)· οἱ | οὖν ἐντυχῶντες καὶ φοβού|μενοι τὸν θ(εὸ)ν εὔχεσθ(ε) αὐτοὺς | ἅμα τῷ γράψαντ(ι) ὅπως ἵ|λεος αὐτοῖς γένη(ται) κ(ύριο)ς· ἐν τῇ | ἡμέρα τῆς κρίσεως. + εἴληψε τέρμα μη(νὶ) σεπτεμ|βρίω α ἰνδ. η· ἔτ(ους) ,ςφξγ. ἀρχὴ καὶ τέλος πάντ(ων) τῶν καλῶν χ(ριστὸ)ς πέλει (ed. Stevenson sen., Codd. Pal. gr. pag. 142 s. Vogel-Gardthausen pag. 341). Cf. Omont dat. 25 (Ioh. Chrys. a. 1057) et 31 (Basil. a. 1065), anc. 47/8 (Ioh. Chrys.).

24. Regin. gr. 18, an. 1073, membr., mm. 323 × 239, fol. I. 252. S. Basilii M. homiliae et epistulae. Quod exhibemus fol. 168r continet partem extremam hom. in ps. 132 (cuius fragmentum exhibet editio Garnerii 1, 377 A—B = Migne, Patr. gr. 30, 116 D—117) et epist. 330. 332 cl. III (ed. Garn. 3, 451 = Migne 32, 1076). Fol. 251r subscriptio: ἐτελειώθη ἡ δέλτος | αὕτη σὺν τῇ ἑτέρα ταύ|της δευτέρα βίβλω διὰ | χειρὸς θεοδώρου (μοναχοῦ) | μη(νὶ) φευρ(ουαρί)ου ιγ ἰνδ(ικτιῶνος) ια ἔτ(ους) | ,ςφπα. Manus saec. XIII add. + φέρει γαλατᾶς τῇ μονῇ τοῦ προδρόμου | τὴν βίβλον ταύτην ψυχικῆς σωτηρίας. Fol. 251v possessoris nota + ἠγοράσθ(η) ἡ παροῦσα βίβλος διὰ | θεοδώρου γραμματ(ικ)οῦ μετὰ τὴν ἐπιδρο|μὴν τῶν ἀθέων ταρτάρων, βασιλεύωντο(ς) | ἐν τῇ βουλγαρία καλλιμάνου τοῦ | ασάν υἱοῦ ἰω(άννου) τοῦ ασάν. εἰς ὑ(πέρ)π(ε)ρ(ον) |||| | ἐν ἔτη: ,ςψνα' [1243] (ἰνδικτιῶνος) α'. καὶ οἱ ανα|γϋνώσκοντες, εὔχεσμοι τῷ ἁμαρ|τωλῷ. ὅπως εὐχαῖς ὑμῶν ῥυσ|θῶ τῆς αἰωνίου κολάσε(ως) (ed. Stevenson sen., Codd. Regin. gr. pag. 15. Vogel-Gardthausen pag. 140). Cf. Pal. Soc. 53 (Psalterium a. 1066). New Pal. Soc. 51 (Psellum a. 1040).

25. Reg. gr. 41, an. 1092, membr. (ff. 3—9. 185. 186 chart. saec. XVI inserta), mm. 214 × 152, fol. 191. Iohannis scholastici cognomento Climaci scala paradisi. Fol. 76v, quod phototypice exprimendum

curavimus, continet finem gradus VII et VIII initium (ed. Raderus I, 163. 170 Migne, Patr. gr. 88, 816 D 2—5; 828 B—C 14). Fol. 197r subscriptio: πλήρωμ(α) νόμ(ου) χ(ριστό)ς· φύλαττ(ε) τοὺς τρεῖς. ἡ τριὰς τρι|σολβεῖος· ἐτελειώθ(η) συν θ(ε)ῷ ἡ ἱερὰ δέλτος | αὕτ(η) μη(νὶ) αὐγούστ(ῳ) ς ἡμέ(ρα) γ ὥρ(α) α (ἰνδικτιῶνος) α ἐν ἔτ(ει) ,ςχ etc. ἐγρά(φη) διὰ χειρὸ(ς) νικήτ(ου) ἀναγνώστ(ου) τοῦ λιβὴ καὶ καλλιγρά(φου) | διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου μο(να)χ(οῦ) καὶ καθηγουμέ(νου) τοῦ μ(ητ)ροφά(νους) | τῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας θ(εοτό)κου ὁ τῶν ἀρκολούστρ(ων) etc. (ed. Stevenson sen., Codd. Reg. gr. pag. 30. Vogel-Gardthausen pag. 335). Cf. Omont dat. 30 (Cyrill. Alex. a. 1065). Vitelli-Paroli II (Greg. Naz. a. 1091). Pal. Soc. 109 (Thucyd. s. XI).

26. Vat. gr. 126, saec. XI, membr., mm. 265×184, fol. III. 190. Thucydidis de bello Peloponnesiaco. Quod damus fol. 74r continet III 63, 3—65, 3. In margine exstant scholia (ed. Haase, Paris, Didot, 1884, pag. 65). Cf. Omont anc. 41 (Thucyd. c. schol. s. XI) et 37. Pal. Soc. 109 (Thucyd. c. schol. s. XI): simili modo exaratus est codex Hierosol. s. Sepulchri a. 1056, qui continet Διδαχὴν τῶν ιβ΄ ἀποστόλων et Clementis epistulas, editus a Rendel Harris the teaching of the apostles 1887 (Didache) et Lightfoot the apostolic fathers I 1890 (Clementis epist.); exemplum habes Pal. Soc. ser. II 48.

27. Vat. gr. 130, saec. XI, membr., mm. 356×259, fol. III. 310. Diodori Siculi bybliothecae historicae lib. I—IV. Quod exhibemus fol. 79r initium continet lib. II usque ad verba 1 5 ἔστι δὲ καὶ καθόλου. Cf. Omont anc. 42 (Diodor. s. XI), praeterea anc. 40.

28. Vat. gr. 504, an. 1105, chart. (116—156. 191—197 membr.), mm. 422×275, ff. IV. 197. S. Dionysii Areopagitae opera. Fol. 32r, cuius partem inferiorem exhibemus, continet De div. nom. cap. 4, 4 (ed. Corderius t. I p. 465 C—466 B = Migne, Patr. gr. 3, 697 B 3—C 12); in marg. scholia s. Maximo adscripta (Corderius t. II p. 130 B—131 D Migne 4, 244 C—248 A 15). Fol. 197r supscriptio ✝ ἐγράφησαν ἐκ τῶν ξε ἐρωτήσεων, κς ἐρωτήσ(εις)· αἱ | δὲ λοιπαὶ γραφήσοντ(αι) τῇ τοῦ θ(εο)ῦ βοηθείᾳ. ἐν ἑτέρῳ βι(βλίῳ)· | ἐτελειώθ(η) (δὲ) ἡ παροῦσα β(ίβλος) ἐν ἔτει ,ςχιγ· ἰνδ(ικτιῶνος) ιγ μη(νὶ) ἰουλίῳ | ἕκτῃ: γραφεῖσα χειρὶ ἰω(άννου) τοῦ εὐτελοῦς (μοναχοῦ) καὶ πρε(σ)β(υτέρου) τοῦ χαλδ. | ὑπερ οὗ εὔχεσθ(αι) οἱ ἀναγινώσκοντες συγχωρηθῆν(αι) αὐτοῦ | πᾶν εἴ τι ἥμαρτεν. (Alius est Ἰωάννης εὐτελὴς πρεσβύτερος, qui a. 1104 codicem Paris. 1324 exaravit: de quo vide Vogel-Gardthausen pag. 207, et Omont dat. 40.)

Propter compendia exscribimus scholia:

ς΄: πῶς | τὸ μὴ ὂν ἐφίεται τοῦ ἀγαθοῦ· εἰ γὰρ μὴ ἔστιν | αὐτὸ, πῶς ἐφίεται. λέγομεν ὅτι τὸ μὴ ὄν, | τὸ κακὸν ἐνόησεν εἶναι. ὡς κάτω ἀποδει||κνύει· ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ λεγόμενον κακὸν | τοῦ ἀγαθοῦ εἵνεκα γίνεται: ∾ Ζ΄ Σημείωσαι πόθεν αἱ | χρονικαὶ ἀριθμήσεις:· τὸ αἴτιον | τῶν οὐρανίων ἀρχῶν καὶ ἀποπερατώσεων, φησὶν | εἶναι τὴν ἀγαθότητα τοῦ θεοῦ· καὶ ταῦτα γὰρ δι' ἀ||γαθότητος ὑπερβολὴν παρήγαγεν ὁ θεός· | οὐρανίας δὲ ἀρχὰς καὶ ἀποπερατώσεις, νοητέον | τὴν ὡς ἐκ σημείου· ἤτοι κέντρου τοῦ θελή||ματος τοῦ θεοῦ· κυκλικῶς ὑποστᾶσαν τῶν οὐρανῶν | σφαιροειδῆ δημιουργίαν. τὸ γὰρ κυ||κλικὸν σχῆμα ἀρχόμενον ἐξ ἑαυτοῦ, εἰς ἑ|αυτὸ περατοῦται· τὴν δὲ οὐρανίαν οὐσίαν, ἀναυξῆ | καὶ ἀμείωτον φησίν· ὡς τελείως ἔχουσαν καὶ | αὐτάρκως πρὸς ὃ γέγονεν· διὸ καὶ ἀναλλοί|ωτον αὐτὴν λέγει· ἐξ οὗ γέγονεν, οὐ παρα||τραπεῖσαν· τέλειον δέ ἐστιν, ὃ μή|τε αὔξει· μήτε μειοῦται· ὑποπερατώσεις | δὲ αὐτὰ κέκληκεν καὶ οὐκ ἀποπερατώσεις· διὰ τὸ σφαιρικὴν μὲν εἶναι τὴν κίνησιν· οὐ κυρίως δὲ πέρας ἔχειν· ἀλλ' οἱονεὶ πέρας τὴν ἐπιτοαυτὸ· ὥσπερ ἀπό τινος ἀρχῆς· ἐπι οἷόν τι | πέρας φέρεσθαι τυχὸν ἀνατολήν: ∾ Η΄ Σημείωσαι δὲ· ὅτι καὶ κινεῖσθαι ἀψόφως φησὶ καὶ ἀνεπαισθήτως τὸν οὐρανόν. τὸ δὲ ἐνίων ἀστέρων. μεταβατικῆς πολυκινησίας, περὶ τῶν πλανήτων φησιν· σημειωσαι | δὲ καὶ τοῦτο· ὅτι αὐτοὺς μόνος ἐδέξατο κινεῖσθαι: ∾ Θ΄ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς ἄνω παρέγραψα· ὅτι καὶ ἐν τοῖς πᾶσιν ὁ θεὸς· καὶ οὐδὲν τῶν ἁπάντων. ἐνταῦθα δὲ τὸ πλέον φησίν, ὅτι καὶ ἔτι || ὑπὲρ πάσας τὰς οὐσίας ἐστὶν ὅπερ λέγει κατωτέρω· ὅτι καὶ τῶν μὴ ὄντων ἐστὶ πληρωτικός· ὅρα δὲ πῶς λέγει. μήτε τῶν ἄνω φθανουσῶν αὐτῆς τὴν ὑπεροχὴν· μήτε τῶν κάτω ταύτην διαβαινουσῶν· τουτέστιν | οὔτε ἀρχὴν οὔτε πέρας ἔχει τὸ θεῖον· τῶν οὐρανίων καὶ ὑπερτέρων δυνάμεων ταύτην μὴ καταλαβουσῶν· οὐχ' ὅτι ἔστι μέν, οὐ κατ-

ελήφθη δέ· μὴ οὕτω νοήσεις· ἀλλ᾽ ὅτι αὐτὸ οὔτε ἐστί· τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ ἐν ἀ|γνωσία γνῶσις· ὑπέρτεροι γὰρ γενόμενοι· καὶ διαφιλοθεΐας ἑνωθέντες ταῖς ἄνω δυνάμεσι· γινώσκομεν ὅτι μετὰ πάντων τὴν θείαν ἀγνοοῦμεν φύσιν: ~ Ι′ τουτέστι. τὰ χωροῦντα τὴν ὁλό|τητα αὐτοῦ πρὸς τὸ μέτρον ὃ χωροῦσι. διὸ καὶ μέτρον εἶναι λέγεται τῶν ὄντων. ἢ ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ πέρας τῶν ἁπάντων ἐπίσταται. ὡς μόνος δημιουργός· ἑαυτὸν γὰρ παρακατιών. ἑρμηνεύει: ~| ΙΑ′ τάξις διὰ τοῦτο λέγεται ὁ θεός· ἢ ἐπειδὴ μετ᾽ εὐταξίας τὰ πάντα ἐδημιούργησεν· ἢ ὅτι πίστει παρὰ τῶν εἰς αὐτὸν φωτιζομένων χωρεῖται· μήτε τῶ πληθυσμῶ τοὺς ἀσθενε||στέρους καταβαπτίζων· μήτε τῇ συγκαταβάσει ἐπ ἔλαττον παρὰ τῶν ἀγιωτέρων χωρούμενος· ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐμὸν ἀγγεῖον· οὕτως ἐν ἐμοὶ πηγάζων τὴν ἀγαθότητα: ~| ΙΒ′ ὥσπερ ὁ αἰσθητὸς ἥλιος πάντα τὰ ὁρατὰ φωτίζει. καὶ τὰ μὴ μετέχοντα τοῦ φωτὸς αὐτοῦ δι᾽ οἰκείαν ἀδράνειαν οὐ μετέχει. οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ θεοῦ, πάντες παρ᾽ αὐτοῦ | ἁγιάζονται· ὅσοι βούλονται· καλῶς δὲ τὸ ἀπεμφαῖνον τῶν ἐπὶ τῶ ἡλίω λεγομένων. εὐθὺς ἐθεράπευσεν ὁ θεῖος διονύσιος· ἐπειδὴ γὰρ ἐμφανῆ εἰκόνα τῆς | ἀγαθότητος τοῦ θεοῦ. τὸν ἥλιον εἶπε τὸν ἄψυχον· καὶ τὸ δημιούργημα τοῦ δημιουργοῦ καλέσας εἰκόνα· πρῶτον μὲν ἐπήγαγεν παραχρῆμα. κατὰ πολλοστὸν ἀπήχημα· | ἐν δὲ τῶ ἑξῆς κεφαλαίω. τελεώτερον αὐτὸ σαφηνίζει. τί δέ ἐστι πολλόστον ἀπήχημα; λεκτέον· ὥσπερ γὰρ εἴτις μέγα βοήσας. καὶ ἀποκράξας, εἴποι τί·

29. Pal. gr. 24, an. 1144, membr., mm. 304 × 233, fol. 298. S. Gregorii Nazianzeni orationes VIII cum interpretatione Nicetae Heracl. metropolitae. Quod exhibemus fol. 32ᵛ continet orationis in s. Pascha XLV 8 verba εὐκαί]ρως μεταλαμβανόμενον — δεομένοις γάλακτος (ed. Bened. t. I p. 850 E 4 — 851 A 5 = Migne 36, 632 C 15 — 633 A 3), quibus subicitur Nicetae ἑρμ(ηνεία); Fol. extremo verso Ἡδὺ μέν ἐστι τοῖς ξένοις τὰ ἐν οἴκω· ἐμοὶ δὲ ἡδύτερον τῶ γεγρα|φότι· καὶ πληρώσαντι τὴν θείαν ταύτην δέλτον· ἐξ ἐπιτροπῆς | τοῦ θείου παντευγενοῦ(ς)· κυροῦ λέοντος τοῦ των ἀρχόντων | κλέους· τοῦ πανευσεβοῦς καὶ θεοφιλεστάτου· χριστομιμή|του καὶ πανευσυμπαθήτου· διψῶν γὰρ αὐτὸς χρυσορείθρω|ν ναμάτων· τῆς ὑπερτίμου καὶ θεοφθόγγου γλώττης· τοῦ σο|φωτάτου τῶν σοφῶν διδασκάλου· γρηγορίου λέγω δὴ τοῦ θεο|λόγου. δέδωκεν ἐμοὶ τῶ οἰκτρῶ γεωργίω τῶ ἀναγνώστει καὶ ἑ|αυτοῦ τε δούλω· ἅπασαν τὴν ἔξοδον τῶν τε χαρτίων, μετὰ τοῦ | γραφιμάτου καὶ τοῦ μελάνου· ἐγὼ δὲ πεπλήρωκα τὴν δέλτον | ταύτην, μηνὶ μαΐω ἰνδικτιῶνης ἕκτης· τοῦ ἔτους ἑξὰς ἑξά|χι καὶ πεντήντα· συναριθμούσης καὶ τῆς λοιπῆς δυάδος: ~ | Δεῦρο δὴ λοιπὸν κορωνὶς τῶν ἀρχόντων· συνᾶμα ἐμοὶ τῶ οἰκτρῶ (ed. Stevenson sen., Codd. Pal. gr. pag. 14. Vogel-Gardthausen pag. 87). Cf. Pal. Soc. 132 (Psalterium ante a. 1153 scriptum) New Pal. Soc. 106 (Evang. a. 1128).

30. Pal. gr. 13, an. 1167 in insula Creta exarat., membr., mm. 295 × 227, fol. 350. Ecloga κατὰ σύνοψιν librorum LX Basilicorum ordine litterarum digesta. Fol. 199ʳ, cuius imaginem subicimus, continet περὶ μισθώσεως καὶ ἐκμισθώσεως etc. Fol. 349ᵛ subscriptio ἐτελειώθη το βιβλίον. κατὰ τὴν ις. τοῦ μαρτ(ίου) μη(νὸς). τῆς ιε (ἰνδικτιῶνος) τοῦ ,ςχοε ἔτους. βασιλεύοντος τοῦ χριστιανικωτάτου (καὶ) | ὀρθοδόξου βασιλέως τῶν ῥωμαίων, κυροῦ μανουὴλ τοῦ κο|μνηνοῦ. καὶ πορφυρογεννήτου. ἐν κρήτῃ, πρακτορεύοντος τοῦ | περιποθήτου ἀνεψιοῦ αὐτοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ κοντοστεφάνου | ἐκ πόθου τοῦ καμαρτηνοῦ γεωργίου, καὶ κόπων ἰδίων· καὶ | εὔχεσθε οἱ ἀναγινώσκοντες. ἀμήν (ed. Stevenson sen., Codd. Pal. gr. pag. 7. Vogel-Gardthausen pag. 77). Cf. Omont. anc. 50.

31. Ottob. gr. 344 (olim Altaempsianus), an. 1177 Hydrunti *(Otranto)* exaratus, membr., mm. 223 × 146, fol. 236. Euchologium. Fol. 35ᵛ, cuius imaginem vulgamus, continet εὐχ. εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον, ἀφορκ. γ′, inde a verbis ἐκζήτησον· ἐξερεύνησον et subsequentis orationis initium (v. Εὐχολόγιον τὸ μέγα, ἐν Ῥώμῃ ,αωογ′, pag. 149, 10 ab imo — 150, 3; Goar Euchologium p. 337). Fol. 232ᵛ + τέλος εἴληφ(εν) ἡ ἱερὰ βίβλος αὕτη, χειρὶ | ἐμῆ γαλακτίωνο(ς) ἐλαχίστου πρ(εσ)β(υ)τ(έ)ρ(ου) καὶ δευτερο|ψάλτου τ(ῆ)ς μ(ε)γ(ά)λ(ης) ἐκκλη(σίας) ἱδρουσα(η)ς, μη(νὶ) ἰαννουαρίω | κθ. ἔτ(ους) ,ςχπε + (edd. Feron-Battaglini, Codd. Ottob. gr. pag. 181. Vogel-Gardthausen pag. 63).

32. Ottob. gr. 381 (olim Altaempsianus), an. 1282, membr., mm. 220 × 161, fol. 336. Evangelia et Epistulae per annum dispositae, praeviis narrationibus [Euthalianis q. d.] de s. Paulo apost. Quae damus fol. 80v. 81r continent I Cor. 16, 10 ss. et hypothesin in II Cor. (v. Soden, Schriften des N. T. 1, 341, Migne, Patr. gr. 85, 756—757). De subscriptione, quam exhibet I Cor. vide v. Soden l. c. 300 et editionem Eb. Nestle. Pericopae initium ἀρχ(ή) voce indicatur ad 16, 13: est huius libri lectio nonagesima septima (ἀνάγνωσμα ϙζ'), quae recitatur κυριακῇ ιγ' i. e. dominica XIII post Pentecosten (Gregory Textkritik 1, 351): margo lectorem monet, ut ἀδελφοί voculam praemittat verbis γρηγορεῖτε, στήκετε. Post v. 12 τέ(λος) δ' pericopae quartae finem denotat. Fol. 81r quaternionis undecimi numerum ια' gerit. Fol. 335v subscriptio librarii, quam vide sis in tab. 44.

33. Vat. gr. 1431 (olim card. Sirleti), saec. XII, membr., mm. 319 × 237, fol. I. 370 (370 rec.). Florilegium patristicum. Paginarum quas damus altera (f. 299v) continet fragmenta Erechtii (Migne, Patr. gr. 86 II, 3321 B 7 ss.), Theodoti Ancyrani episc. (Migne 77, 1381 D 4 — 1384 A 6), Cyrilli Alexand. (Migne 77, 240 C 5—7; D 2—10); altera (fol. 310r) ab alio scriba eiusdem aetatis, qui formas saeculi IX/X imitatur, exarata, continet excerpta s. Cyrilli, quorum primum ex ep. 45 ad Succensum (Migne 77, 233 A 12 — B 1), ultimum ex ep. 4 ad Nestorium (Migne ib. 45 C 2—6). **Notulae latinae in marg.** fol. 299v sunt manu Ang. Mai. Cf. Omont dat. 40 (a. 1104) et 15a (a. 1033) 16 (a. 1037) 36 (a. 1071).

34. Vat. gr. 1694, an. 1203, membr., mm. 186 × 125, fol. II. 76. Catena in Ecclesiasten (Karo-Lietzmann Caten. graec. catal. 312). Fol. 30v. 31r, quorum imagines exhibemus, continent expositionem in 3, 15—17. Fol. 75v subscriptio τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θ(ε)ῷ χάρις ∗ | ἐτελειώθη τὸ παρ(ὸν) βιβλίον χειρὶ μι|χαὴλ ἁμαρτωλοῦ ἱερέως καὶ νομ(ικοῦ) | τοῦ γαζῆ· μη(νὶ) ἰουνίω (ἰνδικτιῶνος) ϛ' ἔτους | ,ςψια'. ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν φι|λοχρίστων βασιλέων ἡμῶν, ἀλε|ξίου καὶ εὐφροσύνης. οἱ ἀναγινώσ|κοντες δὲ τοῦτο εὔχεσθαί μοι τῷ | ἁμαρτωλῷ etc. Cf. Omont dat. 55 (Theophylactus a. 1255).

35. Vat. gr. 2281, an. 1209. Rotulus membr. long. m. 6,40, lat. 0,263, continens liturgiam s. Marci (ed. C. A. Swainson, The greek Liturgies, London 1884, pag. 2 ss.). In calce exstat subscriptio litteris rubris, quae magna ex parte effluxerunt: ἐτελειώθ(η) τοῦτ(ο) κο(ν)δ(άκιο)ν τῇ γ̄ ἰουλίω ιδ̄ | ἔτου(ς) ,ςψιζ' ἐκ τ(ῶν) κόσμ(ων) etc. Eadem inferius scripta sunt arabice.

36. Regin. gr. 63, an. 1260, membr., mm. 246 × 169, fol. 140. Menaeum mensis novembris. Fol. 41r quod damus continet d. 14 od. 5 a verbis ψυχῆς ἱερώτατε. συγκροτεῖς δὲ et od. 6 ἱλάσθητί μοι etc. usque ad verba τῶν ἀν(θρώπ)ων ὁ φιλάν(θρωπ)ος (Menaea ed. Venet. 1567, t. novemb., quat. θ', fol. 1r). Fol. 140v subscriptio ✝ ἡ βίβλος αὕτη κτῆμα τοῦ γαλησίου [m. rec. immutavit in τιμίου στ(αυρ)οῦ] | χειρὶ γραφεῖσα ἐσχάτ(ου) μονοτρόπ(ου) | οἰκτροῦ βαρλαὰμ πάμπαν ἡμ(ιτε)|τηκότος: ∾ βασιλεύοντο(ς) τοῦ | πιστοτάτου βασ(ιλέως) ἡμ(ῶν) ἀγγέλου κομνηνοῦ καὶ? | κυρ(οῦ) μιχα(ὴλ) τοῦ παλαιολόγου . . . | νεύοντος ἐν τῇ τοιαύτ(ῃ) μονῇ . . . κυροῦ ἰωσήφ: ∾ | ἐν ἔτ(ει) ,ςψξη (ἰνδικτιῶνος) ιγ (ed. Stevenson sen., Codd. Regin. gr. pag. 53. Vogel-Gardthausen pag. 52. Migne gr. 143, 738).

37. Regin. gr. 31, an. 1282 in insula Chalce exarat., chart., mm. 263 × 184, fol. 351. Ioh. Zonarae comment. in s. Ioh. Damascenum, Theodori Prodromi comment. in hymnos sacros ss. Cosmae et Ioh. Damasceni. Quam exhibemus pagina (fol. 150r) continet II in Natal. a verbis τὸ ἀνατελεῖ ἄστρον ad verba ψαλμικῆς κιθάρας (Theodori Prodromi comm. in carmina sacra melodor. Cosmae Hier. et Iohannis Damasceni ed. Henricus Stevenson sen., Romae 1888, pag. 41, 31 — 42, 24). Fol. 126r subscriptio ἔτος ,ςψϞ: ‖ δόξα σοι ἁγία τριὰς δόξα σοι· καὶ πάλ(ιν) ἐρῶ δόξα σοι: ∾ | πάντ(α) τὰ τετράδια τ(ῆ)ς βίβλου μς. | ✝ τέλος εἴληφ(εν) ἡ θεόπνευστο(ς) βίβλο(ς)· τέλος σῶσον με χ(ριστ)ὲ τὸν γεγραφότ(α)· | μιχαὴλ τοὔνομ(α) ἀργυρὸν δ' ἐπίκλ(ην): ∾ Fol. 126v (recentiori m.) ✝ ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς παντουργοῦ τριάδος | τῆς ἐν τῇ νήσω χάλκῃ τε μονῆς τε τοῦ ἐσόπτρου· | καὶ εἴ τι(ς) βουληθῇ ποτὲ λαθραίως

ταύτην ἄραι | κεχωρισμένος ἔσεται τριάδος τῆς ἁγίας· | ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ γε καὶ τῷ ἐλευσομένῳ: ✝ τοῦ μητροφάνους (ed. Stevenson sen. Codd. Regin. gr. pag. 25. Vogel-Gardthausen pag. 310). Cf. Omont dat. 58a (Greg. Nyss. a. 1272) 51 (Etym. Magn. a. 1273).

38. Barb. gr. 541 (olim V 37 = Evg. 165 Gregory), an. 1292 (in Italia inferiore exaratus), membr., mm. 303 × 200, fol. I. 215. Evangelia graeco-latina. Quam damus pagina (fol. 100v) continet Luc. 1, 1—6. Fol. 213r subscriptio ✝ ἐγράφη ἡ παροῦσα βίβλος· | διὰ σπουδ(ῆ)ς καὶ συνδρομῆς | καὶ ἀναλωμάτ(ων). τοῦ εὐλαβοῦς | ἀρχ(ι)επισκόπ(ου) κ(υρο)ῦ παύλ(ου) τοῦ τὴν σύραν ἔχοντος· ἀπὸ τῶν μετζα|βάρβων. πολιτῶν ρ̅ν̅. ἔτ(ους) | τρέχοντος ς. ω̅. χειρὶ | ρωμανοῦ. ἱερομονάχ(ου) καὶ καθη|γουμένου. μονῆς τοῦ ἁγίου βενε|δίκτου τοῦ οὐλλν: τῆς βάλλης | γράτης: ινδ. ς̅: ρηγεύοντ(ος) καρούλλ δευτέρου: ∾ (scriptus per Romanum abbatem monasterii S. Benedicti in 'Valli grata' (= *val di Crati* prope Sybarim?) iubente Paulo archiepiscopo Rossanensi (1288—1295) regente Carolo II Apuliae rege (1289—1309) Vogel-Gardthausen pag. 394. Gardthausen in Sitzungsber. d. sächs. Ges. d. Wiss. phil.-hist. Cl. 32 (1880) p. 73 sqq. Batiffol Rossano 102. Gardthausen Paläogr. 407. 420. Jo. Mercati in Bessarione 1914. 349 ss.

39. Ottob. gr. 426 (olim Athonensis monasterii Iberorum), an. 1300, chart., mm. 300 × 215, fol. 77. Clementis epitome de gestis Petri. Quod exhibemus fol. 41r continet verba πρόγνω]σιν ἔχειν — ἀδύνατον δέ τινι (Migne, Patr. gr. 2, 537 B 6 — C 13). Fol. 1r τιμόθεος ἱερομόναχος καὶ ἐκ τις μονὶς του ὑβίρου καιρολόγος (? verba linea deleta sunt). Fol. 77v ✝ Ἐτελιώθη καὶ ἐπληρώθι· | ἡ παρούση πίκτο(ς)· δια συνδρομ(ῆ)ς | καὶ κόπ(ου). καὶ ἐξόδου. ἐμοῦ ἁ|μαρτωλοῦ ἰωσὴφ καὶ ἐν μονα|χοῖς ἀχρίου δούλου τῆς πανο|μνήτ(ου) μου θεομήτορος· τ(ῆ)ς παναγία(ς) | θ(εοτό)κου: ∾ ἔτους, ,ς | ω η: ∾ καὶ οἱ ἀναγινώσκοντ(ες) εὔχ(εσ)|θαι διὰ τὸν κ(ύριο)ν. ὅπο(ς) ρησθῶ τῆς αἰωνίου | κολ(ά)σεως ✝ || σίμων ἁμαρτ(ω)λὸς ✝ (edd. Feron-Battaglini pag. 237; Hagiographi Bolland., Cat. codd. hag. gr. Bibl. Vat. pagg. 293. 294. Vogel-Gardthausen pag. 221). Cf. Omont dat. 63 (Lycophron a. 1282) 75 (Psalterium a. 1304). Vitelli-Paoli XIV (Catena a. 1282) XXXII (Menologium a. 1327) Pal. Soc. 205 (Evangelia a. 1305) 206 (Evang. a. 1335).

40. Vat. gr. 256 duabus partibus constans, quarum prior (fol. 1—218) an. 1321 exarata est, altera ab eadem manu aut certe a librario coaequali, chart., mm. 243 × 180, fol. 474. Quod exhibemus fol. 309v continet Nicomachi Geraseni Introd. arithmeticae lib. I c. XVII 3 — XVIII 1 cum scholiis in margine. Fol. 218r: τετέλεσται ἡ παροῦσα βίβλος | ἐν ἔτει ,ςω εἰκοστῷ ἐνάτῳ. Describimus scholia in margine adposita:

÷ ὄγκον μὲν λέγοι ἄν, τὸν ἐν τρισὶ διαστήμασι θεωρούμενον· μῆκος δὲ τὴν γραμμήν· βάρος δὲ, τὰς ῥοπάς. δραχμὴν, μνᾶν: | λίτραν, τάλαντον. ποσὸν δὲ, τὸ διωρισμένον. τὰ γ. τὰ ε: καὶ ἁπλῶς τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον: — ÷ ἐπειδὴ τῶν ἀριθμῶν ἀρχὴ ἐστὶν | ἡ δυάς· πρῶτος γὰρ οὗτος ἐστὶ τῶν ἀριθμῶν· καθ᾽ ὃν καὶ ἡ διχοτομία γίνεται. εἰς δύο ἴσα τὰ μεγέθη διαιροῦσα· εἰκότως ἄρα | καὶ ἡ τῶν ἴσων σχέσις ἐστὶν ἀδιάφορος· πᾶσα γὰρ ἀρχὴ, φύσει ἐστὶν ἀδιαίρετος· ὡς τὸ σημεῖον. ὡς ἡ μονάς. ὡς τὸ νῦν· ἄλλως. || ἀρχικωτάτην εἶναι φησὶ τὴν τοῦ ἴσου σχέσιν, καθὸ ἡ πρώτη τῶν μεγεθῶν διαίρεσις, κατὰ διχοτομίαν γίνεται. ἴσα δὲ τὰ | διχοτομήματα· ὡς ἄρχουσα· | οὖν πάσης διαιρέσεως, ἄτμητος | ἐστιν. αἱ γὰρ ἀρχαὶ, ἀμερεῖς: — | |÷ μεμαθήκαμεν ἐν ταῖς || κατηγορίαις ὅτι τῶν πρός τι τὰ | μὲν πρὸς ὁμωνυμίαν λέγεται· | ὡς φίλος. φίλῳ φίλος· καὶ ὁ | ἀδελφὸς ἀδελφῷ ἀδελφός. | καὶ ὁ γείτων ὁμοίως· καὶ ὁ συστρα-|| τιώτης. καὶ ὁ συστράτηγος. | τὰ δὲ πρὸς ἑτερωνυμίαν· | ὡς δεσπότης πρὸς δοῦλον. καὶ | διδάσκαλος πρὸς μαθητήν. καὶ | πατὴρ πρὸς υἱόν. καὶ τὸ μεῖζον || πρὸς τὸ ἔλαττον. καὶ τὸ δι-|πλάσιον πρὸς τὸ ἥμισυ: — | ÷| ἀντωνομεῖται γὰρ τὸ μεῖζον | καὶ τὸ ἔλαττον. καὶ ἀντιτί-|θεται ἀλλήλοις. ἀντίκεινται γὰρ || ταῦτα ὡς τὰ πρός τι. ὅθεν | καὶ ἀντωνομοῦνται ἀλλήλοις· | ὡς γὰρ τὸ μεῖζον ἐλάττονος | μεῖζον, οὕτω καὶ τὸ ἔλαττον | μείζονος ἔλαττον. ταῦτα || μὲν οὖν κατὰ σχέσιν ἀντι-|τίθεται· κατὰ ποσότητα | δὲ, ἐὰν εἰς τὰ αὐτοῦ εἴδη | τὸ πολλαπλάσιον διέλοι τίς. | οἷον εἰς διπλάσιον· τριπλάσιον || καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ γὰρ διπλάσιον, | ὑποδιπλασίου τουτέστιν ἡ|μίσεος ἐστὶ διπλάσιον. ἀλλὰ καὶ | τὸ ὑποδιπλάσιον ἤτοι τὸ ἥμισυ, | διπλάσιον ἐστὶν ὑποδιπλασίου· ὁ||-μοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ τριπλασίου, | καὶ ὑποτριπλασίου καὶ τῶν ἑξῆς· | [in margine περὶ πολλαπλασίου :·] | ἔτι δὲ καὶ τὸ ἐπιμόριον | ἐὰν διαιρεθῇ εἰς τὰ εἴδη | αὐτοῦ τὸ ἡμιόλιον καὶ τὸ ἐπί||τριτον. καὶ

τὰ λοιπὰ, ἀνθυπακούουσιν ἀλλήλοις· τὸ ἡμιόλιον, καὶ ὑφημιόλιον· ἐπίτριτον, καὶ ὑπεπίτριτον. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν πάντων ὁμοίως: — | ῾Ο διαφέρει τὸ κατὰ ποσότητα τοῦ κατὰ σχέσιν· τὸ μὲν γὰρ κατὰ ποσότητα ἧ ὑπερέχει τοῦ κρινομένου, ἧ ὑπερέχεται. ὡς ἐπὶ τοῦ ὑποδείγματος εἰ συγκρίνουμεν τὸν η̅ πρὸς τὸν ι̅· τῇ ποσότητι ὑπερέχεται ἐν δύο μονάσιν. ἡ δὲ σχέσις, ἐν ποσότητι θεωρεῖται. οἷον ἐὰν συγκρί-|νωμεν τὸν αὐτὸν η̅ πρὸς τὸν ιβ̅. ἢ πρὸς τὸν ι̅ κατὰ σχέσιν. πρὸς μὲν τὸν ιβ̅, ἔστιν ὑφημιόλιος· πρὸς δὲ τὸν ι̅, ὑποεπιτέταρτος. ὁ μέν-|τοι ιβ̅ τοῦ η̅, ἡμιόλιος. ἔχει γὰρ αὐτὸν τὸ ὅλον, καὶ τὸ ἥμισυ μέρος αὐτοῦ· ὥσπερ τοῦ ι̅, ἐπιτέταρτος· ἔχει γὰρ || αὐτὸν τὸ ὅλον, καὶ τὸν (sic) τέταρτον μέρος αὐτοῦ. ταῦτα δὲ, ἀντωνυμοῦνται ἀλλήλοις· ἡμιόλιος, ὑφημιόλιος· διπλάσιος ὑποδιπλάσιος. ∴ | in margine dextro: ⟙ ἡ ὑποπρό|θεσις δηλοῖ | τὸ ὑποκεῖσθαι | τὸν ἐλάσσονα | τῷ μείζονι: — | ÷ μετ' ὀλίγον | γὰρ δείξει ὅτι | πάντων τῶν | μερῶν ἐστὶ | πρῶτον τὸ | πολλα|πλάσιον: —

41. Barb. gr. 164 (olim I 164) an. 1294, chart., mm. 252 × 165, fol. III. 255. Aristotelis opera cum commentariis. Fol. 43r, cuius imaginem exhibemus, continet initium paraphraseos in lib. I Analyticorum priorum (cf. Ioh. Philoponi in Aristot. Anal. pr. comm. ed. Max. Wallies, Berolini 1905, pag. XVIII nota 1). Fol. 255r subscriptio ✝ ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος. διὰ χειρὸς | ἐμοῦ ἀλεξίου (sequitur rasura) μηνὶ μαρτίω κ̅ζ̅ | ἡμέρα ζ̅ (ἰνδικτιῶνος) ζ̅· ἔτους ,ςωβ̅: ✝ || ✝ ἁγία τριὰς βοήθει τῷ ταύτη(ν) πέρας δ . . . Cf. Omont dat. 73 (Greg. Naz. a. 1301). Vitelli-Paoli IV (Oppian a. 1287). Huius quoque tabulae versus 15 priores transscribimus:

π α ρ ά φ ρ α σ ι ς ε ἰ ς τ ὸ π ρ ῶ τ ο ν τ ῶ ν π ρ ο τ έ ρ ω ν ἀ ν α λ υ τ ι κ ῶ ν: | 'Επ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιον τῆς λογικῆς πραγματείας ἀπηντηκότας ἡμᾶς· φημὶ δὴ τὴν τῶν συλλογισμῶν | ἀνάλυσιν. δεῖ κατὰ τοὺς γεωμέτρας προσλαβεῖν τινὰ συμβαλλόμενα εἰς τὴν τῶν συλλογισμῶν θεωρίαν | καὶ τέως πρῶτον εἰπεῖν, περὶ τί καταγινόμεθα. καὶ τίνος πράγματος ἡ παροῦσα σκέψις τυγχάνει. καὶ ἵνα || μὴ ἀπαρτῶμεν τὰς γνώμας ὑμῶν, πρὸς τὸ τί ἀπόδειξις ἔστω τὸ περὶ ἀπόδειξιν. πρὸς δὲ τὸ τίνος | ἡ σκέψις, τὸ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς· ἔστι δὲ ἀποδεικτικὴ μὲν ἐπιστήμη, ἡ ἕξις αὐτῆς. τῆς ἀπο|δείξεως. ἡ οἷον ἀνενδοίαστος τοῦ συλλογισμοῦ κατάληψις. ἀπόδειξις δὲ, ἡ ἐνεργεία γινομένη | συλλογιστικὴ μέθοδος· πρὸς τούτοις δεῖ ἡμᾶς καὶ τάδε, εἰδέναι· τί ἐστι πρότασις. καὶ τί ἐστιν ὅρος | ἐν συλλογισμῷ. τί τε αὐτὸς ὁ συλλογισμός. ποῖος τε ὁ τέλειος· καὶ ποῖος, ὁ ἀτελής μὴ θαυμάσῃς δὲ, εἰ || τὴν πρότασιν τοῦ ὅρου προτέθεικα. δεηθησόμεθα γὰρ αὐτῆς ἐν τῷ ὁρισμῷ, τοῦ ὅρου. ἐπεὶ κἂν καὶ τὸν συλ|λογισμὸν τοῦ ὅρου προτέθεικα. εἰ καὶ αὐτοῦ ἔμελλον μνημονεῦσαι ἐν τῷ ὁρισμῷ. περὶ δὲ τελείου καὶ | ἀτελοῦς συλλογισμοῦ, νῦν μὲν, οὐ δυνήσῃ ἀκριβῶς μαθεῖν. ἀμύητος ὤν, ἔτι τῶν σχημάτων. ὅσον δὲ | ὡς ἐν ὑποτυπώσει, τοσοῦτον ἐπίστασο. ὅτι οἱ μὲν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συλλογισμοί, τέλειοι πάντες εἰσίν. | οἱ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ, ἀτελεῖς. ὡς διὰ τῶν ἀντιστροφῶν εἰς τὸ πρῶτον ἀναγόμενοι σχῆμα. μετα ταυτὸ || ὀφείλομεν προειδέναι ὡς ἡ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου πρὸς τὸν κατηγορούμενον σχέσις. ἢ ἐν ὅλῳ |

42. Vat. gr. 840, c. a. 1330 in Russia exarat., chart., mm. 306 × 217, fol. 246. Conciliorum canones. Fol. 52v, cuius imaginem vulgamus, continet can. 24 concilii Nicaeni et cann. 1—3 concilii Ancyrani cum interpretatione Aristeni (v. Beverigius Synodicon I 376 F 9—378 E 8). De tempore v. Regel Analecta p. 52—56. Cf. Omont dat. 77b (Paulus Aegin. a. 1312) 79a (Niceph. Blemm. a. 1332) 84a (Barlaam et Ioasaph a. 1353). Vitelli-Paoli V (Dio Chrys. a. 1328) XXXVIII (Synaxar. a. 1331). New Pal. Soc. 156 (Herodot. a. 1318).

43. Reg. gr. 57, an. 1359, chart., mm. 291 × 208, fol. 509. Miscellan. Quod exhibemus fol. 118v continet concilii Nicaeni canones 1 et 2 usque ad verba ἅμα τὸ βαπτισθῆναι cum Zonarae interpretatione (Beveregius Synodicon t. I p. 58 D 7—60 A 6). Fol. 479r subscriptio 'Ιδρῶτι πολλῷ συσχεθέντι | καὶ πόνῳ, μόγης τῷ γλυκύ|τατον εὕρωμεν τέλος: ∾ | ἐν ἔτει ,ςωξ̅ζ̅. (ἰνδικτιῶνος) ιβ̅: ✝

44. Ottob. gr. 381, de quo v. tab. 32. Quae hic exhibemus fol. 335v. 336r continent librarii subscriptionem an. 1282 et notam de terrae motu an. 1389 (edd. Feron-Battaglini Codd. Ottob. gr. pag. 195). Cf. Pal. Soc. 133 (S. Athanas. a. 1321).

45. Vat. gr. 84, an. 1425, chart., mm. 286 × 202, fol. IV. 257. Libanii opera. Pagina cuius imaginem damus (fol. 89r) continet Aristidis orationis presbeuticae ad Achillem partem extremam (ed. Dindorf IV 607, 4 ss.) et Libanii antilogiam Achillis ad Ulixem usque ad verba μὴ τὸ πᾶσι πρόδηλον (ed. Foerster V 304, 12). Fol. 254v subscriptio ἐτελειώθη μηνὶ ἰουλίῳ δωδεκάτῃ· (ἰνδικτιῶνος) γ'. ἔτους ,ς^ου ϡ^ου λγ^ου (ed. Foerster Liban. I 415 s.). Cf. Pal. Soc. 181 (Suidas a. 1402). Cf. Omont. facs. d. mscr. grecs des XV et XVI siècles 47 (a. 1448).

46. Vat. gr. 343, an. 1450, chart., mm. 219 × 140, fol. I. 143. Psalterium neograece. Fol. 1r quod exhibemus continet ps. 1. Fol. 143v τέλος ἀμήν | ,αυν ἀπριλλ(ίῳ) κβ'.

47. Palat. gr. 223, an. 1495, chart., mm. 215 × 145, fol. I. 442. Constantini Harmenopuli Hexabiblos, Aristophanis comoediae III, Euripidis tragoediae III. Quod exhibemus fol. 236v continet Eurip. Hecubam a versu 903 ad 917. In margine exstant scholia (Eurip. ed. Barnes, Cantabrig. 1694, pag. 31; cf. Scholia ed. Dindorf t. I p. 444). Fol. 441r ἐτελειώθ(η) τὸ παρ(ὸν) βιβλίον τοῦ ζ^ου γ' | ἔτους· (ἰνδικτιῶνης) μαρτίῳ ιε: | διὰ χειρὸς γραφάσης |||| ‖ Ἡ μὲν χεὶρ ἡ γράψασα τὴν τῆδε βίβλον | σαπήσετ(αι) φεῦ καὶ γενήσετ(αι) κόνις· γρα|φὴ δὲ αὕτη. εἰς τ(οὺς) αἰῶ(νας) μένει· οἱ δ' ἀναγι|νώσκοντες ταύτην ἐμπόνως, σύγνω|τε φειδόμ(εν)οι ἐμῶν σφαλμάτων· καὶ συγχώ|ρησιν αἰτῶ, βραβεύσατέ μοι (ed. Stevenson sen., Codd. Pal. gr. pag. 118—119).

48. Vat. gr. 324, an. 1536 a Ioh. Honorio a Mallia *(da Otranto)* descriptus, chart., mm. 317 × 222, fol. VIII, pag. 149. Iamblichi opera. Quam damus pagina extrema continet De communi math. scientia summaria inde a v. τά τε σταθηρὰ καὶ βέβαια (pag. 97, 7 ed. Festa, Lipsiae 1891). In calce librarii subscriptio latina (cf. Vogel-Gardthausen pag. 181 sqq.). Eiusdem scribae specimen exhibet H. Omont Fac-similés de manuscrits grecs des XVe et XVIe siècles tab. 28 cf. p. 12.

49. Vat. gr. 302, an. 1561, chart., mm. 354 × 239, fol. VIII. 315. Theodori Metochitae Miscellanea philosophica et historica. Fol. 311v. 312r, quorum imagines vulgamus, continent c. 120 a verbis καὶ πειθόμενον ad verba μετὰ τοιαύτης (ed. Müller, Lipsiae 1821, pag. 823 lin. ult. — 826, 1). Fol. 313r subscriptio ✝ ἐν ἔτει παρὰ ἀνδρέου τοῦ ταρ|μάρου τοῦ ἐπιδαυρίτου· | α φ ξα ὀκτωβρίῳ λ. ✝ Inferius τέλος εἴληφεν σὺν θ(ε)ῷ ἡ παροῦσα βίβλος | μετὰ πλείστων καμά|των: ∾ (Vogel-Gardthausen pag. 16 sqq.). Aliud eiusdem scribae specimen exhibet Omont Fac-similés de mscr. grecs des XV et XVI siècles tab. 1.

50. Ottob. gr. 25 (olim Altaempsianus), an. 1565, chart., mm. 335 × 218, fol. 298. S. Nili opera. Foliorum, quorum imagines exhibemus, 297v. 298r. illud continet librarii subscriptionem Δόξα σοι ὁ θεὸς ἡμῶν πάντων | ἕνεκεν δόξα σοι ✝ | ✝ ἔργον χειρῶν τάλανος τοῦ φιλοθέου | ἱερ(ομον)άχου ἡγουμένου ἁγ(ίας) μον(ῆς) τ(ῆς) ὑπερ(α)γ(ίας) θ(εοτό)κου | τοῦ ἱέρακ τ(ῆς) κύπρου: ∾ | τὸν δακτύλ(οις) γράψαντα, τὸν κεκτημ(ένον), | τὸν ἀναγινώσκοντα μετ' εὐλαβεί(ας), | φύλαττε τοὺς τρεῖς ἡ τριὰς | τρισολβί(α) :· | ἔτους ,ζογ' ἰν(δικτιῶν)ος η^ης ✝ | (edd. Feron-Battaglini pag. 24 Vogel-Gardthausen p. 420); hoc, carmen acrostichum (Φίλιππος Μοσχινικος ἀρχιεπί[σκοπος]) praemissa oratione dominica litteris minutissimis exarato. De versibus τὸν δακτύλοις γράψαντα κτλ. cf. K. Krumbacher ΚΤΗΤΩΡ in Indogermanische Forschungen 25 (1909) p. 399.

51. Urb. gr. 61, saec. IX—X, membr., mm. 297 × 205, fol. I (add.), 269. Theophrasti historia plantarum et de plantarum causis. Quod exhibemus fol. 68r continet initium lib. V hist. plant. usque ad v. πτελέα· σφένδαμνος (1, 2).

52. Vat. gr. 2369 (ex bybl. collegii Romani Soc. Iesu, olim Mureti), saec. X, membr., mm. 300 × 190, fol. 279. Herodoti Historiarum libri I—IX (cod. D). Fol. 185r cuius imaginem exhibemus, continet finem libri VI et VII initium usque ad v. ἐκ Λακεδαίμονος· οὗτος (3,2). Fol. 1r in marg. sup. legitur Catal. inscrip. ex bibliot. Mureti. Cf. C. Hude Herodoti historiae I², Oxonii 1926, p. V s., ubi codex saec. adscribitur XI

53. Urb. gr. 105, saec. X (fol. 1—55 saec. fort. XI), membr., mm. 270 × 192, fol. II. 478. Dionysii Halicarnassei antiquitates Romanae (cod. B). Fol. 108ʳ, cuius imaginem exhibemus, continet III 19, 1—6 a v. ὑφ' ἑκατέρων ad v. ὁ τὴν πλησίον. Fol. IIʳ m. saec. XV Visto p(er) mi franc(esc)o lucha (de quo vide sis Ioh. Mercati in prolegomenis editionis phototypae Ptolemaei Urbinatis 82). Fol. IIᵛ Iacobi a(n)geli († 1411 c.). De hoc Dionysii codice praestantissimo cf. C. Jacoby Dionysii Halic. ant. Rom. quae supersunt I, Lipsiae 1895, p. IV s.

54. Vat. gr. 1335 (ol. Fulvii Ursini), saec. X—XI (fol. 1—68. 238—245 rec. aetate suppleta), membr., mm. 282 × 215, fol. I (chart. add.), 246, in duo voll. dispertitus, quorum prius fol. 1—124 complectitur, alterum reliqua. Xenophontis opera (cod. B). Quod damus fol. 130ʳ continet Anab. I 9, 24—31 a v. μέγιστον κόσμον ad v. πάν. οὐ: in marg. scholia quae ed. V. Lundström Eranos, acta philologica Suecana, a. 1913 p. 175. Fol. Iʳ m. saec. XV visto p(er) mi franc(esc)o da lucha (cf. n. 53): inferius ex libris Fulvii Ursini (cf. De Nolhac La bibliothèque de Fulvio Orsini pp. 184. 190. 347 n. 124). Fol. 1 ss. palimpsesta. Cf. K. Schenkl in Sitzungsber. d. k. Akad. d. Wissensch. zu Wien 83, 1876, p. 171 ss. et E. Piccolomini in Studi italiani di Filol. class. 3, 1895, p. 518 ss., quorum virorum doctorum alter codicem saec. XII tribuit, alter saec. XI.

55. Urb. gr. 102, saec. X—XI, membr. (f. 1—3 chart. rec.), mm. 270 × 220, fol. I (add.), 286. Polybii hist. excerpta (cod. F). Fol. 7ʳ, quod imagine phototypa repraesentamus, continet duo excerpta lib. II, scil. a v. τὸ μὲν γὰρ ἀνθρώπους ad v. εὐφρονοῦσιν (7, 1—4) et a v. τῆς δὲ συμπάσης ad v. τὴν προκειμένην (14, 4—7): in marg. scholia. Fol. 286ᵛ in marg. ext. m. paullo rec. μιχαὴλ ὁ παλα | . . . ος ἔγραψεν αὐτά: in marg. inf. al. m. ἡ βίβλος αὕτη . . . ἔχει δὲ φύλλα . . . ιακόσια (?) | καὶ πρός γε τούτοις ὀγδοήκοντα (?) δύο (?). Re vera codex comprehendit quaterniones κη' (quorum primus periit, septimus et tertiusdecimus uno fol. carent, ultimus non nisi 3 foliis constat) + quaternion. ια' (quorum postremus 3 tantum fol. habet).

56. Barberin. gr. 70, saec. XI exaratus, membr., mm. 210 × 155, fol. 155. Etymologicum Gudianum (cod. d). Quod exhibemus fol. 33ʳ continet litt. A a v. ἀτενὲς τὸ ἄγριον ad v. ἄτομον παρὰ τὸ (ed. de Stefani p. 225, 19—228, 5), cum schol. in marg. Scripturae exempla dedit Reitzenstein Geschichte d. griech. Etymologica, Lipsiae 1897, tavv. I (fol. 16ʳ), II (fol. 95ʳ).

57. Vat. gr. 101, post saec. XIV med. exarat., chart., mm. 221 × 167, fol. 184 (+ 55ᵃ. 91ᵃ). Demetrii Cydonii epistulae autographae (cf. Ioh. Mercati—Franchi de' Cavalieri Codices Vaticani greci I pp. 116—123. XXIV—XXV; Ioh. Mercati Notizie di Procoro e Demetrio Cidone etc. in Studi e testi 52 pp. 125 s., 157). Fol. 64ᵛ, cuius imaginem exhibemus, continet epistulam ad Manuel Palaeologum imp. (n. 36 Jorio). Exstant inter lineas inque marg. correctiones et additamenta ipsius Cydonii manu. Epistula inc. πρὸς θεοῦ πεῖθε. De commercio Cydonii et Manuel Palaeologi epistolico (c. 1389—c. 1397) cf. S. Berger de Xivrey in Mémoires de l'Académie des inscriptions 19, 1853, p. 187 ss.; E. Legrand Lettres de l'empereur Manuel Paléologue I, Paris 1893; Krumbacher Gesch. d. byz. Litteratur² p. 487.

58. Vat. gr. 1353 (ol. Fulvii Ursini) an. 1462, chart., mm. 230 × 164, fol. IX. 246. Epistolographi graeci manu Constantini Lascaris. Quod exhibemus fol. 214ᵛ continet s. Basilii M. epistulam 42 ad Iulianum inde a v. ἥδεις ἡμᾶς (Migne Patrol. gr. 32, 545 B 9). In fine rubr. litt. scriptum legitur κτῆμα ποθεινὸν κωνσταντίνου τοῦ λασκάρεως ὑπ' αὐτοῦ ἐν μεδιολάνῳ ἐκγραφέν. ,αυ: ξβ': atramento pallidiore subicitur τὰ δὲ ἐντεῦθεν ὕστερον ἐν μεσήνῃ ἐκγεγράφατο: δὶς ἐδέθη. Fol. IIIᵛ κωνσταντίνου τοῦ λασκάρεως κτῆμα καὶ πόνος: item fol. 242ᵛ, al. tamen m., κωνσταντίνου λασκάρεως καὶ πόνημα καὶ κτῆμα. Cf. H. Rabe Konstantin Laskaris in Zentralblatt f. Bibliothekswesen 45, 1928, p. 4. Fol. Iʳ Visto per mi Barth. Bardella a dì 6 Decembre 1464 (cf. codd. Regin. gr. 2 f. 326ᵛ, ap. Stevenson p. 3; Angel. gr. 76. 110. 121, ap. Muccio pp. 125. 152. 162). Codicem diligentissime descripsit A. Sabatucci in Studi italiani di Filol. class. 14, 1906, p. 385 ss. Cf. De Nolhac La Bibliothèque de Fulvio Orsini pp. 152. 337 n. 28.

59. Vat. gr. 2223 (ol. Columnensis), ante an. 1448 exaratus, chart., mm. 215 × 145, fol. III. 213. Georgii Scholarii in Porphyrii isagogen inque Aristotelis categorias et de interpretatione. Quod praebemus fol. 1r continet epistulam ad Constantinum XI (IX) Palaeologum (1448—1453) nondum imperatorem, ipsius Georgii m. scriptam atque emendatam, usque ad v. ἐρασταῖς καὶ (ed. Sp. Lampros Παλαιολόγεια II p. 14—15, 6). In marg. dextro sigillam bybliothecae Columnensis, in marg. inf. Ioh. card. de Salviatis († 1553). Fol. 213v † ἱερέως μιχαὴλ τοῦ χρισωχαράβη, m. saec. XV. De codice cf. Ioh. Mercati in Bessarione 24, 1920, p. 123 s.

60. Vat. gr. 1334 (ol. Fulvii Ursini), ante saec. XV med. exaratus a Georgio Chrysococce pro Francisco Philelpho, membr., mm. 267 × 170, fol. II. 104. Xenophontis Hipparchicus, de re equestri, Hiero, respublica Lacedaemonior.; Andronici peripatetici de perturbationibus; Synesii de providentia, de insomniis, Dio; Aristotelis de insomniis cum glossematis m. Theodori Gazae: in fine epigramma: ὁ Γαζῆς· | Καὶ χρήμαθ' ἃ λόγος ἄνακτι τῷ λυδίας νέμει, | φιλέλφος ὁ σοφὸς οὐδὲν οἰόμενος μέγα, | πρὸς κτῆσιν αὐτὴν παντοδαπῶν γε τευχέων, | πολλ' ἄλλα πάνυ γε καὶ τόδε ἔχων τυγχάνει, | χειρὶ γραφὲν τῇ χρυσοκόκκη τε καὶ ἐμῇ (ed. E. Legrand Bibliogr. hell. I p. XLVII). Fol. 101r, cuius imaginem exhibemus, continet Aristot. de insomn. a v. φαίνεται μὲν διεστραμμένος ad v. ἂν δ' αὐτὴ (Bekker p. 461 col. 1, 15—col. 2, 14): in marg. Gazae glossemata. Fol. 1r insignia Fr. Philelphi auro et coloribus picta, adpositis litteris Fʀ, Φ. Codex fuit Lactantii Ptolomei, postea Fulvii Ursini (v. Ioh. Mercati Scritti d'Isidoro il card. Ruteno, Roma 1926, pp. 139 s., 142. 149 s.; De Nolhac La bibliothèque de Fulvio Orsini pp. 145 s.; 337 n. 36).

Paul Maas Griechische Palaeographie in Gercke und Norden Einleitung in die Altertumswissenschaft I 9 ed. 3, p. 69—81. Leipzig, Teubner 1927.

Wilhelm Schubart Griechische Palaeographie in Handbuch der Altertumswissenschaft, herausgeg. v. Walter Otto I. Abt., IV. Teil, 1. Band, München 1925.

Victor Gardthausen Griechische Palaeographie ed. 2, Leipzig, Teubner 1911—1913.

Edward Maunde Thompson Handbook of Greek and Latin Palaeography, London ed. 2. 1894.

Marie Vogel und Victor Gardthausen Die griechischen Schreiber des Mittelalters und der Renaissance = Beihefte zum Zentralblatt für Bibliothekswesen XXXIII. Leipzig, Harrassowitz 1909. (= Vogel-Gardthausen.)

Henri Omont Facsimilés des plus anciens manuscrits grecs en onciale et en minuscule du IVe au XIIe siècle, Paris, Leroux 1892. (= Omont anc.)

Henri Omont Facsimilés des manuscrits grecs datés de la Bibliothèque Nationale du IXe au XIVe siècle, Paris, Leroux 1890. (= Omont. dat.)

Henri Omont Facsimilés des manuscrits grecs des XVe et XVIe siècles, Paris, 1887.

Girolamo Vitelli e Cesare Paoli Collezione Fiorentina di facsimili paleografici greci e latini, Firenze, Le Monnier 1884—97. (= Vitelli-Paoli.)

Gvilelmvs Wattenbach et Adolfvs von Velsen Exempla codicum Graecorum litteris minusculis scriptorum. Heidelbergae, Koester 1878. (= Wattenbach-v. Velsen.)

Palaeographical Society Facsimiles of Manuscripts and Inscriptions edited by E. A. Bond and E. M. Thompson, London 1873—94 (2 series). New Palaeogr. Soc. 1892 sqq. (= Pal. Soc. et New Pal. Soc.)

Wilhelm Wattenbach Schrifttafeln zur Geschichte der griechischen Schrift, Berlin 1876—77. Scripturae graecae specimina, Berolini, 1883.

Bibliothèque Nationale département des manuscrits: Facsimilés de manuscrits Grecs, Latins et Français du Ve au XIVe siècle exposés dans la Galerie Mazarine, Paris, Leroux (= Bibl. nat. continet 8 tabulas Graecas).

Scato de Vries Album Palaeographicum. Tabulae LIV selectae ex cunctis iam editis tomis codicum Graecorum et Latinorum photographice depictorum, Lugduni Batavorum, Sijthoff 1909 (continet quinque codicum Graecorum tabulas 20).

Gregorius Cereteli et Sergius Sobolewski Exempla codicum Graecorum litteris minusculis scriptorum annorumque notis instructorum. Vol. I, Codices Mosquenses 1911, Vol. II, Codices Petropolitani 1913. Moskau.

Bibliorum Codex Vaticanus B. saec. IV. (Vat. gr. 1209.)

[illegible]

Evangelarium graece et coptice. saec. V/VI. (Borg. copt. 109)

Prophetarum Codex Marchalianus Q. saec. VIII. (Vat. gr. 2125.)

Doctrina Patrum. saec. VIII/IX. (Vat. gr. 2200.

γὰρ ὡς ἐμήνυσεν· ὅτινες
συνήθως κατελθόντες·
τὸν ἄρρωστον ὃν κατέλειπον
θανόντα λοιπὸν εὗρον· ὅθεν
δῆλον, ὅτι ἐκεῖνο αὐτόν
μεθ' ἑαυτὸν ἐπῆρεν· ὅτι τήν
θέαν ὑπενεγκεῖν οὐκ ἠδυ-
νήθη. ὅθεν ὁ λαὸς ἀπομείνας
πᾶς· ἐπὶ τούτοις οὖν δὲ
τοῦτο παρασιωπῆσαι δί-
καιον κρίνω. ὅπερ μοι πρό-
σωπον μέγιστον καὶ πιστό-
τατον διηγήσατο. ἐγνώρισεν·
ἔλεγεν γάρ, ὅτι ἐν τοῖς τῶν
γόθθων καιροῖς· γαλλατις,
εὐγενεστάτη κόρη ταύτης
τῆς πόλεως· θυγάτηρ ὑπάρ-
χουσα συμμάχου τοῦ ὑπά-
του καὶ πατρικίου· ἐν τῷ
τῆς νεότητος αὐτῆς χρόνῳ
ἀνδρὶ παραδοθεῖσα. ἕνα
καὶ μόνον ἐνιαυτὸν συζή-
σασα. τούτου τελευτήσαν-
τος χήρα γέγονεν· ταύτῃ
δὲ ἡ ἀκμὴ τῆς νεότητος τό
ἢ τοῦ κόσμου ἐπιθυμία· καὶ
τοῦ πλούτου ἡ ἀπάτη πρός
τὸ δευτέροις προσομιλῆ-
σαι γάμοις ἐξεκαλεῖτο·
ἀλλὰ ταύτη μᾶλλον ἐπελέ-
ξατο, πνευματικοῖς γάμοις
τῷ θεῷ συναφθῆναι· ὅτι

πολ ἀπὸ πένθους ἀρ[illegible]
κυσεις [illegible]
λήγουσιν· οἱ περ σαρκικοῖς
γάμοις ὑποταγῆναι. οἵτινες
ἀπὸ εὐφροσύνης ἀρχόμενοι.
ἐν δὲ τῷ τέλει μετὰ πένθους
πορεύονται· σφόδρα δέ
αὐτῆς θερμῆς ὑπαρχούσης
τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματος.
ἤρξαντο οἱ ἰατροὶ λέγειν·
ὅτι εἰ μὴ εἰς συμπλοκήν
ἀνδρὸς ἐπιστρέψει [illegible]
φλογωτάτη θερμότης
φύσεως. γένηται μᾶλλον [illegible]
φέρειν. ὅπερ μετέπειτα
καὶ γέγονεν· ἀλλ' ἡ ἁγία ἐ-
κείνη γυνὴ οὐδὲν τῆς
ἔξωθεν ἀσχημοσύνης [illegible]
φροντίσασα, ἥτις τοῦ ἐπουρανίου
νυμφίου τοῦ κάλλους ἠγά-
πησεν· οὐδὲ τὸ ἐν αὐτῇ ἀ-
καλλὲς ἠρυθρίασεν· ἀλλά
μᾶλλον ἐκεῖνο ἐδέετο
τὸ παρὰ τοῦ οὐρανίου νυμφ[illegible]
οὐ μὴ ἀγαπώμενον παρ[illegible]
οὖν τοῦ τελευτῆσαι τόν
ταύτης σύζυγον. ἀποβα-
λοῦσα τὸ κοσμικὸν σχῆ-
μα. εἰς τὴν τοῦ παντοδυ-
νάμου θεοῦ δουλείαν, ἑαυτήν
ἐκδέδωκεν ἐν τῷ μο-
ναστηρίῳ τῷ ὄντι παρά

S. Gregorius Magnus graece. a. 800 Romae scriptus. (Vat. gr. 1666.)

ἀποκατάστησον τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν,
ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου:
ΑΠΟ ΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΠΑΖΟΝΤΩΝ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΜΟΥ ΤΗΝ ΜΑΙΝΟΜΕΝΗΝ:
ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ:
ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΣΟΥ ΔΙΗΓΗΣΟΜΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑ ΣΟΥ ΜΟΙ ΓΕΝΟΜΕΝΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑΝ:
ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε:
ΚΑΙ ΕΠΙ ΛΑΟΥ ΠΟΛΛΟΥ ΑΙΝΕΣΩ ΣΕ:
μὴ ἐπιχαρείησάν μοι οἱ ἐχθραίνοντές μοι ἀδίκως:
οἱ μισοῦντές με δωρεὰν καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς:
ΟΙ ΜΙΣΟΥΝΤΕΣ ΜΕ ΑΚΑΙΡΩΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΕΥΟΜΕΝΟΙ ΑΝΕΛΕΙΝ ΜΕ:
ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν:
καὶ ἐπ᾽ ὀργῇ δόλους διελογίζοντο:
ΩΣ ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΑΣΕΒΕΙΑΣ ΥΠΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΕΠΕΧΕΙΡΟΥΝ ΚΑΤΑΒΑΛΕΙΝ ΜΕ:
ἐπλάτυναν ἐπ᾽ ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν:
ΚΑΤΑΠΙΕΙΝ ΜΕ ΕΖΗΤΟΥΝ:
εἶπον εὖγε εὖγε, εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν:
ΚΑΙ ΛΕΓΟΥΣΙΝ, ΝΑΙ ΝΑΙ· ΕΘΕΩΜΕΝ ΑΥΤΟΝ ΠΙΠΤΟΝΤΑ:
εἶδες κύριε μὴ παρασιωπήσῃς:
κύριε μὴ ἀποστῇς ἀπ᾽ ἐμοῦ:
ΙΔΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΑΣΗΣ ΜΕ ΑΒΟΗΘΗΤΟΝ:
ἐξεγέρθητι κύριε καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου:
ΕΙΣ ΑΥΤΟ ΤΟΥΤΟ ΕΑΥΤΟΝ ΔΙΕΓΕΙΡΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΙΑΣΑΙ ΤΗΝ ΑΔΙΚΙΑΝ ΜΟΥ:
ὁ θεός μου καὶ ὁ κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου:
ΗΝ ΕΧΩ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΔΥΝΑΜΕΙΣ:
κρῖνόν με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου:

Hesychii comm. in Psalmos. a. 897 in Laconia scriptus. (*Pal. gr. 44)

Catena in Iob. saec. IX. (Vat. gr. 749.)

[illegible]

Plato. saec. IX/X. (Vat. gr. 1.)

Lucianus, saec. IX/X. (Vat. gr. 90.) et subscriptio Jacobi metropolitae Larissensis (id.*)

+ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΠΕΡΙ ΟΙΚΗΣΕΩΝ +

Mathematici. saec. IX/X. (Vat. gr. 204.)

187

Vitae Sanctorum. a. 916 Constantinopoli scriptus. (Vat. gr. 1660.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΕΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΒΑΝΤΙ ΔΕ ΑΥ
ΤΩ ΑΠΟ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΗΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΑΥ
ΤΩ ΟΧΛΟΙ ΠΟΛΛΟΙ· ΚΑΙ
ΙΔΟΥ ΛΕΠΡΟΣ ΕΛΘΩΝ
ΠΡΟΣΕΚΥΝΕΙ ΑΥΤΩ
ΛΕΓΩΝ· ΚΕ· ΕΑΝ ΘΕΛΗΣ·
ΔΥΝΑΣΑΙ ΜΕ ΚΑΘΑ
ΡΙΣΑΙ· ΚΑΙ ΕΚΤΕΙΝΑΣ
ΤΗΝ ΧΕΙΡΑ ΗΨΑΤΟ
ΑΥΤΟΥ Ο ΙΣ ΛΕΓΩΝ·
ΘΕΛΩ ΚΑΘΑΡΙΣΘΗ
ΤΙ· ΚΑΙ ΕΥΘΕΩΣ ΕΚΑ
ΘΑΡΙΣΘΗ ΑΥΤΟΥ
Η ΛΕΠΡΑ· ΚΑΙ ΛΕΓΕΙ ΑΥ
ΤΩ Ο ΙΣ· ΟΡΑ ΜΗΔΕΝΙ
ΕΙΠΗΣ· ΑΛΛ' ΥΠΑΓΕ
ΣΕΑΥΤΟΝ ΔΕΙΞΟΝ ΤΩ
ΙΕΡΕΙ· ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΝΕΓ
ΚΕ ΤΟ ΔΩΡΟΝ· Ο ΠΡΟ
ΣΕΤΑΞΕ ΜΩΥΣΗΣ· ΕΙΣ
ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΑΥΤΟΙΣ·
ΕΙΣΕΛΘΟΝΤΙ ΔΕ ΑΥ
ΤΩ ΕΙΣ ΚΑΠΕΡΝΑ
ΟΥΜ· ΠΡΟΣΗΛΘΕΝ ΑΥ
ΤΩ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΥ

ΠΑΡΑΚΑΛΩΝ ΑΥΤΟΝ
ΚΑΙ ΛΕΓΩΝ· ΚΕ· Ο ΠΑΙΣ
ΜΟΥ ΒΕΒΛΗΤΑΙ ΕΝ ΤΗ
ΟΙΚΙΑ ΠΑΡΑΛΥΤΙΚΟΣ
ΔΕΙΝΩΣ ΒΑΣΑΝΙΖΟΜΕ
ΝΟΣ· ΚΑΙ ΛΕΓΕΙ ΑΥΤΩ
Ο ΙΣ· ΕΓΩ ΕΛΘΩΝ ΘΕΡΑ
ΠΕΥΣΩ ΑΥΤΟΝ· ΚΑΙ Α
ΠΟΚΡΙΘΕΙΣ Ο ΕΚΑΤΟΝ
ΤΑΡΧΟΣ ΕΦΗ· ΚΕ ΟΥ
Κ ΕΙΜΙ ΙΚΑΝΟΣ· ΙΝΑ
ΜΟΥ ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΤΕΓΗΝ
ΕΙΣΕΛΘΗΣ· ΑΛΛΑ ΜΟΝΟΝ
ΕΙΠΕ ΛΟΓΩ· ΚΑΙ ΙΑΘΗ
ΣΕΤΑΙ Ο ΠΑΙΣ ΜΟΥ· ΚΑΙ
ΓΑΡ ΕΓΩ ΑΝΟΣ ΕΙΜΙ Υ
ΠΟ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΕΧΩΝ
ΥΠ' ΕΜΑΥΤΟΝ ΣΤΡΑ
ΤΙΩΤΑΣ· ΚΑΙ ΛΕΓΩ
ΤΟΥΤΩ ΠΟΡΕΥΘΗΤΙ·
ΚΑΙ ΠΟΡΕΥΕΤΑΙ· ΚΑΙ
ΑΛΛΩ ΕΡΧΟΥ ΚΑΙ ΕΡΧΕ
ΤΑΙ· ΚΑΙ ΤΩ ΔΟΥΛΩ
ΜΟΥ ΠΟΙΗΣΟΝ ΤΟΥΤΟ
ΚΑΙ ΠΟΙΕΙ· ΑΚΟΥΣΑΣ ΔΕ
Ο ΙΣ ΕΘΑΥΜΑΣΕΝ· ΚΑΙ

καὶ εἰς τὸν
τύπον τύπος
Καὶ τὸν λεπρὸν
ἐθεράπευσεν καὶ
εἶπεν· δεῖξον σεαυ
τὸν τοῖς ἱερεῦσιν
εἰς μαρτύριον· δια
τὸ αὐτὸν παραδο
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
τοῦτον οὐκ ἦν
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
εἰς μαρτύριον· ὅτι
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Evangelia a. 949 (Vat. gr. 354)

51

Vitae Sanctorum. (a. 965. *Vat. gr. 1591.)

S. Johannes Chrysostomus. a. 981 Constantinopoli scriptus. (Vat. gr. 2155.)

Euchologium. a. 983(?) in Calabria scriptus. (Reg. gr. 75).

δας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω
σταυρῶσαί σε· καὶ ἐξουσίαν
ἔχω ἀπολῦσαί σε· ἀπ
εκρίθη ὁ ἰς· οὐκ εἶχες ἐ
ξουσίαν οὐδεμίαν
εἰ μὴ ἦν σοι δε
δομένον ἄνωθεν· διὰ
τοῦτο ὁ παραδιδούς
μέ σοι μείζονα ἁμαρ
τίαν ἔχει· ἐκ τούτου
οὖν ἐζήτει ὁ πιλᾶτος
ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ
δὲ ἰουδαῖοι ἐκραύγα
ζον λέγοντες· ἐὰν
τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐ
κ εἶ φίλος τοῦ καίσα
ρος· πᾶς ὁ βασιλέα
ἑαυτὸν ποιῶν, ἀντι
λέγει τῷ καίσαρι· ὁ
οὖν πιλᾶτος ἀκού
σας τοῦτον τὸν λόγον,
ἤγαγεν ἔξω τὸν ἰν· καὶ ἐ
κάθισεν ἐπὶ τοῦ βήμα
τος εἰς τόπον λεγόμε
νον λιθόστρωτον· ἑ
βραϊστὶ δὲ γαββαθᾶ·
ἦν δὲ παρασκευὴ
τοῦ πάσχα· ὥρα
ἦν ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέγει

κατ' ἐμοῦ

τὸν ἰν

τοῖς ἰουδαίοις· ἴδε ὁ
βασιλεὺς ὑμῶν· οἱ
δὲ ἐκραύγαζον· ἆρον
ἆρον σταύρωσον αὐτόν·
λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶ
τος· τὸν βασιλέα ὑ
μῶν σταυρώσω· ἀπε
κρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς·
οὐκ ἔχομεν βασιλέα,
εἰ μὴ καίσαρα· τό
τε οὖν παρέδωκεν
αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρω
θῇ· ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ε
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ·
Τῷ καιρῷ ἐκεί
νῳ· ἰδὼν ἰούδας
ὁ παραδ
αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη·
μεταμεληθεὶς ἀ
πέστρεψεν τὰ τρι
άκοντα ἀργύρια
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
πρεσβυτέροις
λέγων· ἥμαρτον
παραδοὺς αἷμα ἀ
θῷον· οἱ δὲ εἶπον·
τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄ
ψει· καὶ ῥίψας τὰ ἀργύ
ρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώ
ρησεν· καὶ ἀπελθὼν ἀ

λ
τριάκοντα

Evangeliarium. a. 991 Cajetae scriptus. (*Vat. gr. 2138.)

λόγ(ος) κε'

ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΟΤΕ ΕΤΕΛΕΣΕΝ Ο ΙΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΤΟΥΤΟΥΣ. ΕΞΕΠΛΗΣΣΟΝΤΟ ΟΙ ΟΧΛΟΙ ΕΠΙ ΤΗ ΔΙΔΑΧΗ ΑΥΤΟΥ·

S. Johannes Chrysostomus a. 992. (Urb. gr. 20)

[illegible]

[illegible]

Homiliae, a. 1004 in monte Atho scriptae. (Ottob. gr. 422.)

✢ πρὸς ἀρειανοὺς
καὶ εἰς ἑαυτόν ✢

Ποῦ ποτέ εἰσιν οἱ τὴν πε-
νίαν ἡμῶν ὀνειδίζοντες·
καὶ τὸν πλοῦτον κομπά-
ζοντες· οἱ πλήθει τὴν
ἐκκλησίαν ὁρίζοντες· καὶ
τὸ μικρὸν ἐξουθενοῦντες ποί-
μνιον· οἱ καὶ θεότητα
μετροῦντες. καὶ λαὸν στα-
θμίζοντες· οἱ τὴν ψάμ-
μον τιμῶντες. καὶ τοὺς
φωστῆρας ἀτιμάζοντες·
οἱ τοὺς κάχληκας θη-
σαυρίζοντες. καὶ τοὺς
μαργαρίτας περιορίζον-
τες· οὐ γὰρ ἴσασιν, ὅτι
οὐ τοσοῦτον ψάμμος ἀστέ-
ρων ἀριθμοῦ [illegible]τέρα· καὶ
λίθων διαυγῶν κάχληκες.
ὅσον ταῦτα ἐκείνων κα-
θαρώτερα τε καὶ τιμι-
ώτερα· [illegible] μαργα-
ρίτης· [illegible]
[illegible] εἰ καὶ μὴ πο-

[illegible] μικρὸν ἔτι [illegible] τὴν
[illegible]. ἵνα φθέγξω-
μαι· οὐχὶ ὑβρίζομεν. ἀλ-
λ' ὀνειδιζόμεθα· [illegible]
[illegible]. ἀλλ' ὀρθοδοξοῦμεν·
οὐ πλήσσομεν. ἀλλὰ
[illegible]· [illegible]
καὶ τοῦτο δολικῆς; [illegible]
περὶ φαρισαίους· Κάμπτω
[illegible] δοῦλον ποιῶ τὸν ὁ-
μότιμον· ἢ δέομαι. δέξαι
τὴν παρρησίαν· καὶ
ἀδελφὸς ἀδελφὸν ἐλέγ-
χει πλεονεκτούμενος·
κοῦλα σοι [illegible] πρὸς
τὸν ἐμὸν φθέγξομαι [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]; λαὸς μουσί
[illegible]. [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] μᾶλλον δὲ πρὸς
[illegible] τὸν [illegible] λόγος·
[illegible] τοὺς ἀλλή-
λους [illegible] καὶ
[illegible]. Καὶ τὸ [illegible]
[illegible]
μικροῦ [illegible]
[illegible].

S. Gregorius Nazianzenus a. 1018 Constantinopoli scriptus. (*Vat. gr. 1675.)

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.
ΚΑΙ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ:

Menologium Basilii II. (c. 976/1025) Constantinopoli scriptus. (Vat. gr. 1613.)

Novum Testamentum. a. 1037 in Sicilia scriptus. (Vat. gr. 1650.)

λε

S. Johannes Chrysostomus. a. 1054. (Pal. gr. 259.)

S. Basilius Magnus. a. 1073. (Reg. gr. 18.)

περὶ ἀοργησίας καὶ πραότητος +

Johannes Climacus. a. 1092. (*Reg. gr. 41.)

Thucydides cum scholiis. saec. XI/XII. (Vat. gr. 126)

Diodorus saec. XI/XII (Vat. gr. 130)

Dionysius Areopagita cum scholiis (a. 1105. … gr. …)

ρος μεταλαμβανόμενον· θεωρία γὰρ ἦν τὸ φυτὸν ὡς ἐμὴ θεωρία· ἧς μόνοις ἐστὶ μεταλαμβάνειν ἀσφαλὲς τοῖς τὴν ἕξιν τελεωτέροις· οὐ καλὸν δὲ τοῖς ἁπλουστέροις ἔτι καὶ τὴν ἔφεσιν λιχνοτέροις· ὥσπερ οὐδὲ τροφὴ τελεία μὴ τελείοις, τοῖς ἁπαλοῖς ἔτι καὶ δεομένοις γάλακτος·

ἐβ Θ ταξεφηκότ τὸν ἀμφοῖν διαπρέψαντα ἐν τῷ παραδείσῳ ὁ φιλόσοφος εἰπὼν παράδεισος οὗτος, ἤτε αἰσθητὸς καὶ νοητός· ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ὅτι ὥσπερ ὁ ἄνθρωπος αἰσθητὸς ἅμα καὶ νοητὸς δεδημιούργηται, οὕτως καὶ τὸ τούτου ἐνδιαιτώμενος αἰσθητὸν ἅμα καὶ νοητόν. © δι' ἣν καὶ μὴν τὴν ἔμφασιν· τῷ γὰρ σώματι ἐν τῷ θειοτάτῳ χώρῳ αὐλιζόμενος, τῇ ψυχῇ ἐν μείζοσι τοῖς θεωρίαις ἐλάμβανε παρὰ θεοῦ καθαρωτέραν ἀπόλαυσιν, τὴν ἀπὸ ζωοποιοῦ τῆς τε καὶ καὶ τὰ αὐτῆς αὐτοζωοποιοῦντος; [illegible] τὸ κατορθούμενον ἀγαθὸν καὶ μὴ μόνον τοῦ θεοῦ ἀμοιβὴν τοῦ ἀνθρώπου· τοῦ μὲν ὡς ἐνθέμενου τὴν φύσιν ταύτην [illegible] καὶ ὡς συνεργοῦντος [illegible] ζαντος· πᾶν γὰρ κατορθούμενον [illegible] τορθοῦντος καὶ τοῦ θεοῦ [illegible] μίας· οἱ δὲ ἐνεργήσαντες κατορθοῦσι· καὶ [illegible] δὲ ἐγεώργησεν [illegible] νοις ἀγαθοῖς· [illegible] αὐτὸς ἐνεργεῖν ἐδόκει [illegible] σος, δῆλος ἀμφ' καὶ [illegible] ὁ θεὸς παράδεισον κατὰ [illegible] θεολόγος μεταφέρει τὴν ἀγορίαν [illegible] παράδεισον [illegible]

Basilica. a. 1167 in Creta scriptus. (Pal. gr. 13.)

Euchologium, a. 1177 Hydrunti in Calabria scriptus – Ottob. gr. 344

Novum Testamentum. a. 1282. (Ottob. gr. 381.)

Florilegium Patristicum, saec. XII. (Vat. gr. 1431.)

Catena in Ecclesiasten. a. 1293 (*Vat. gr. 1694)

Rotulus Liturgiae S. Marci. a. 1209. (Vat. gr. 2281.)

Menaeum. a. 1260 (*Reg. gr. 63.)

[illegible]

Hymni sacri cum commentariis. a. 1282 in insula Chalce scriptus. (*Reg. gr. 31.)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ · ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ · Α

EVANGELIUM SECUNDUM LUCA

Evangelia graece et latine. a. 1292 in Calabria scriptus. (Barb. gr. 541.)

σιν ἔχειν ἔφη τὸ σοὶ καὶ ἢ τοῦ κρίνειν ἐξουσίαν, ὀρθῶς ἂν τοῦτο ὑπονοοῖς· διὰ μὲν τοῦ ἀναληφθῆναι τὴν ἐξουσίαν, καταδικαζομένοις ὁ θεὸς ἐδημιούργησε· διὰ δὲ τὴν πρόγνωσιν ἀναίτιος ὢν τοῦ κρίνειν· οὓς μὲν ὡς δικαίους δικαιῶν· οὓς δὲ ὡς ἀδίκους καταδικάζων· Καὶ ὁ Πέτρος φησίν· ὀρθῶς ἔφης καὶ ἀληθῶς· ἀδύνατον γὰρ τινὰ πρόγνωσιν ἔχοντα, κρίνειν ὀρθῶς· ὅμοιοι γὰρ φαίνονται τινὲς ἀγαθοί, ἀθέμιτα κρύφα διαπραττόμενοι· ὅμοιοι δὲ ἀγαθοὶ ὑπὸ διαβολῆς ἐχθρῶν, κακοὶ ὑπολαμβανόμενοι· ἀλλ᾽ ἔχει καὶ τοῦ κατασημίζειν ἀνακρίνειν ἐξουσίαν

τις ἔχων ἀδικάζει, οὐδὲ πῶς ὀφείλων πῶς τὸ δικαίως δικάζειν· ὅμοιοι γὰρ φαινόμενοι· εἶτα τὰ βασάνου ὑποφέροντα· ἀφεθήσονται ὡς ἀθῶοι· ἕτεροι δὲ πάλιν ἀθῶοι τυγχάνοντες ὑπὸ βασάνου ἐξ ἀποθανεῖν τῶν· καὶ διὰ τοῦτο καταδικασάμενοι ἑαυτῶν ὡς αἴτιοι ἐκολάσθησαν·

Καὶ ὁ Σίμων· ἔχει μετρίως ὁ τοῦτο ἔφη· τὸ δὲ καζον, ἀξιοῦσιν· ὁμοίως ἀνθρώπων ἁμαρτανόντων ἢ κατορθούντων· ἂν μὲν ὧν ποιοῦσιν, ἰδίαν αὐτῶν· ἂν δέ, καὶ ἄλλο τι δίκαιον δὲ ἕκαστον ὅσοι τοῖς ἰδίοις ἁμαρτήμασι τιμωρεῖσθαι, ἢ ὅσοι τοῖς κατορθώμασι τιμᾶσθαι ἢ ἀξιοῦσθαι· ἀδύνατον δὲ τιμι-

Epitome Clementina. a. 1300 in monte Atho scriptus. (Ottob. gr. 426.)

Nicomachi Geraseni Introductio arithmetica. a. 1321. (*Vat. gr. 256.)

Aristotelis Analytica priora cum commentario. a. 1294. (*Barb. gr. 164.)

[illegible]

Canones Conciliorum cum commentariis. ca. a. 1330 in Russia scriptus. (Vat. gr. 840.)

Canones Conciliorum cum commentariis. a. 1359. (Reg. gr. 57.)

Subscriptio scribae a. 1282 et notitia de terrae motu a. 1380. (Ottob. gr. 381.)

[illegible]

[illegible]

Libanius [illegible] (Vat. gr. 8[illegible])

Χ(ριστ)ὲ βο ήθει:

ψαλτήριον τὸ πρῶτον, ὡς ἔθημεν ὁ λόγος·

Μακάριος ἄνθρωπος ὅπου δὲν ἐπῆγε εἰς βουλὴν ἀσεβῶν· καὶ εἰς στράταν ἁμαρτωλῶν οὐδὲν ἐστάθην· καὶ εἰς καθίσματα φθορᾶς οὐδὲν ἐκάτζεν· ἀμὴ εἰς τὸν νόμον τοῦ κ(υρίο)υ τὸ θέλημάν του· καὶ εἰς τὸν νόμον του νὰ μελετήσῃ ἡμέραν καὶ νύκταν· καὶ νὰ εἶναι ὡσὰν τὸ ξύλον τὸ πεφυτεμένον εἰς τὸ διάβαν τοῦ νεροῦ· αὐτὸ τὸν καρπόν του τὸ νὰ δόσῃ εἰς τὸν καιρόν του· καὶ τὸ φύλλον του ἀμὴ ἀπορέψῃ· καὶ ὅλα ὅσα κάμει ἂν πολεμᾷ νὰ κατευοδώσῃ· ὄχι ἔτζι οἱ ἀσεβεῖς ὄχι ἔτζι· ἀμὴ ὡσὰν κορνιαχτὸς τὸ ὁποῦ ἐρριφτῆ ὁ ἄνεμος ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἀναστηθοῦν ἀσεβεῖς εἰς κρίσιν· οὐδὲ ἁμαρτωλοὶ εἰς βουλὴν δικαίων· ὅτι ἠξεύρει κ(ύριο)ς βουλὴν δικαίων· καὶ στράτα τῶν ἀσεβῶν χαθῆ:

Psalterium neograece. a. 1450. (*Vat. gr. 343.)

τοῦτο σαφῆ καὶ βέβαια ἔργα [illegible] μαθηματικὸς λόγος καὶ τὸ καθαρὸν [illegible]
[illegible] καὶ ἀδιάλειπτον [illegible] μαθηματικῆς
[illegible]
[illegible] τῆς μαθηματικῆς λόγου. προ-
[illegible] τὸ εἶδος αὐτοῦ [illegible]
[illegible] καὶ τῆς συμφωνίας [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] κεφάλαια [illegible]
[illegible] τῆς μαθηματικῆς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] μαθηματικῆς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] πυθαγορικῶν [illegible]
[illegible] πυθαγορικῶν [illegible] μαθηματικῆς
[illegible] πυθαγόρας
[illegible]
[illegible] πυθαγόρειοι [illegible]
[illegible] μαθηματικοὶ [illegible]
[illegible] μαθήματα [illegible]
[illegible] μαθηματικῆς [illegible]
[illegible]
[illegible] μαθηματικῶν [illegible] φιλοσοφίας [illegible] πυθα-
γόρειον [illegible] πυθαγόρειοι [illegible]
[illegible] τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης [illegible]
[illegible] μαθηματικῆς [illegible]
[illegible] λόγου τῶν μαθημάτων
καὶ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν κεφάλαια [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
γνῶσιν

Hoc opus ad huius Bibliotheca Palatinæ usum. Ego Ioannes Honorius a Mallia oppido Hydruntinæ Dioc. ortus, Librorum Græcorum instaurator sic exscribebam. Ano Dni. M D. XXXVI. Paulo III. Pont. Max.

Theodori Metochitae Miscellanea philosophica et historica, a. 1361. (Vat. gr. 202)

Nili opera. a. 1565. (Ottob. gr. 25.)

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΦΥΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Ε

Theophrastus saec. IX X (ºUrb. gr. 61)

χερσόνησον ἀττικήν. ἐπολιορκέοντο ἐς ὃ καὶ αὐτοὶ παρέστησαν. οὕτω δὴ τὴν λῆμνον ἔσχον ἀθηναῖοί τε καὶ μιλτιάδης· ἐπεὶ δὲ ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης ·~

ΠΟΛΥΜΝΙΑ ζ

Ἐπεὶ δὲ ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλέα δαρεῖον τὸν ὑστάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς σάρδις ἐσβολήν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ τε δεινότερα ἐποίεε, καὶ μᾶλλον ὅρμητο στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο πέμπων ἀγγέλους κατὰ πόλις ἑτοιμάζειν στρατιήν, πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρεῖχον, καὶ νέας τε καὶ ἵππους καὶ σῖτον καὶ πλοῖα· τούτων δὲ περιαγγελλομένων ἡ ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τε τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν ἑλλάδα στρατευσομένων, καὶ παρασκευαζομένων. τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ αἰγύπτιοι ὑπὸ καμβύσεω δουλωθέντες ἀπέστησαν ἀπὸ περσέων· ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὅρμητο καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι· στελλομένου δὲ δαρείου ἐπ᾽ αἴγυπτον καὶ ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης· ὡς δεῖ μιν ἀποδέξαντα βασιλέα κατὰ τὸν περσέων νόμον, οὕτω στρατεύεσθαι. ἦσαν γὰρ δαρείῳ καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικός, γωβρύεω θυγατρός· καὶ βασιλεύσαντι ἐξ ἀτόσσης τῆς κύρου ἕτεροι τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε ἀρτοβαζάνης· τῶν δὲ ἐπιγενομένων ξέρξης. ἐόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς ἐστασίαζον· ὁ μὲν ἀρτοβαζάνης κατ᾽ ὅ τι πρεσβύτατός τε εἴη παντὸς τοῦ γόνου, καὶ ὅτι νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· ξέρξης δὲ ὡς ἀτόσσης τε παῖς εἴη τῆς κύρου θυγατρός, καὶ ὅτι κῦρος εἴη ὁ κτησάμενος τοῖσι πέρσῃσι τὴν ἐλευθερίην· δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου κω γνώμην, ἐτύγχανε κατὰ τὠυτὸ τούτοισι καὶ δημάρητος ὁ ἀρίστωνος ἀναβεβηκὼς ἐς σοῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν σπάρτῃ βασιληίης καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἑωυτῷ ἐκ λακεδαίμονος·

Dionysius Halicarnassensis saec. X (*Urb. gr. 105)

Xenophon saec. X (*Vat. gr. 1335)

πολυβίου τοῦ ε λόγου

[illegible] X XI [illegible] gr. 102)

[illegible]

[illegible] saec. XI ([illegible] gr. 70)

Demetrii Cydonii epistula autographa extremo saeculo XIV scripta (*Vat. gr. 101)

S. Basilii epistula 41 manu Constantini Lascaris scripta a. 1462 (*Vat. gr. 1353)

[illegible]

gii Scholarii epistula autographa ad Constantinum Palaeologum ante annum 1448 scripta (*Vat. gr. 2223)

[illegible]

Aristotelis de insomniis manu Theodori Gazae scriptus ante medium saeculum XV (*Vat. gr. 1334